

CHILE-BULLETTINEN

Nr 3-4/1974

Pris 3 kr

IMF, Världsbanken och Sveriges dubbla ansikte
Chilekommitténs kampanjvecka

Nyheter och dokument
Intervjuer

Bojkotta juntans koppar!

Över ett halvår har nu gått sedan imperialisterna och den chilenska borgarklassen med hjälp av sina »gorillor» (den chilenska krigsmakten) inledde ett av vår tids största blodbad. De har sedan dess med sina moderna amerikanska vapens hjälp och med bistånd från sina gorillavänner i USA, Brasilien, Uruguay, Bolivia etc. lyckats hålla sig kvar vid makten.

Representanter för alla strömningar inom den chilenska motståndsrörelsen har vid möten och i deklarationer poängterat vikten av det internationella solidaritetsarbetet till stöd för motståndsrörelsen. Svenska massmedia har i stort sett tystnat men inte den internationella solidaritetsrörelsen. Det är nu mer nödvändigt än någonsin att arbetet håller i sej och intensifieras.

Det internationella solidaritetsarbetet spelar en avgörande roll för att isolera den chilenska juntan, frigöra de förtryckta krafter och föra kampen närmare en slutgiltig seger.

På många håll jorden runt har hamnarbetare vägrat att befatta sig med chilenska varor, främst koppar. Detta har varit mycket uppmuntrande för motståndsrörelsen, som har uttalat sin tack-samhet för liknande aktioner. Eftersom koppam motsvarar 80 procent av Chiles exportinkomster, är bojkotter mot den också ett verksamt medel för att utöva påtryckningar på juntan. Juntan kan därigenom tvingas att lindra förtrycket.

Det är idag möjligt att nå stora framgångar med en bojkott. Chilekommittén genomför i detta syfte en kampanj i Sveriges hamnar fr o m strax före första maj. Vi är för en tidsbestämd

bojkott knuten till vissa krav på juntan. En internationell samordning genom hamnarbetarnas fackliga organisationer i varje land och internationellt genom Internationella Transportarbetarfederationen borde vara lätt att genomföra, om man menar allvar med sina solidaritetsuttalanden. Vi uppmanar därför Sveriges hamnarbetare och andra transportarbetare att vägra befatta sig med chilensk koppar och andra chilenska varor. Vi uppmanar Hamnarbetsförbundets, Transportarbetar-förbundets och SACs ledningar att gemensamt utlysa en bojkott i Sverige, samt arbeta för att en bojkott i internationell skala kommer igång.

Chilekommittén kommer i dagarna ut med en liten propaganda-pamflett »Bojkotta all koppar från Chile» riktad till de svenska arbetarna i allmänhet och till hamnarbetarna i synnerhet. I denna ställs två huvudkrav till juntan:

FRIGE DE POLITISKA FÅNGARNA!

RÄTT TILL FRI FACKLIG OCH POLITISK ORGANISERING

Kring dessa krav kan alla arbetare ena sig oavsett politisk färg. De förtryckta i Chile behöver ert stöd! Följ Stockholms Hamnarbetsförbunds exempel! Vägra befatta er med chilensk koppar och andra varor från Chile! Ta upp frågan på fackföreningsmöten! Använd den nationella och internationella samordning, som ni har, för att visa de chilenska arbetarna och dess förbundna er solidaritet!

CHILEBULLETTINEN

Ansvarig utgivare: Stefan de Vylder

Detta nummer presslagt den 16 april 1974.

Tryck: Civiltryckeriet i Kristianstad AB.

Chilebulletinens adress: Chilekommittén, Gamla Bro-gatan 29, 5 tr, 111 20 Stockholm. Tel. 08/21 27 23.

Äldre nummer av bulletinen kan rekvideras från Chile-kommittén.

Prenumerationspris för 6 nummer: 15 kronor. Stöd-prenumeration: 25 kronor. Kampprenumeration: 50 kro-nor. Postgiro 88 72 33-5, Chilebulletinen, Stockholm.

Ange på talongen från och med vilket nummer prenume-rationen önskas.

CHILEKOMMITTÉN

Chilekommittén bildades som solidaritetsorganisation i december 1971. Efter militärkuppen i Chile den 11 september 1973, är Chilekommittén i Sverige en del av en internationell solidaritetsrörelse.

Vid en kongress i december 1973 blev Chilekommittén riksorganisation med gemensamma stadgar och gemen-sam styrelse.

Chilekommitténs målsättning är att politiskt och materi-ellt stödja motståndsrörelsen i Chile, samt att sprida lärdomar om den chilenska processen. Chilekommitténs insamlade medel går villkorslöst till motståndsrörelsen inne i Chile.

Chilekommittén är partipolitiskt obunden och tar inte ställning mellan olika tendenser, såvida inte tendenserna går emot kommitténs plattform.

Chilekommittén arbetar efter följande tre huvudparoller:

FRIGE DE POLITISKA FÅNGARNA!

KAMP MOT IMPERIALISMEN!

STÖD DET CHILENSKA FOLKETS KAMP MOT FASCISM – FÖR SOCIALISM!

De flesta av de europeiska solidaritetsrörelserna har gått samman i ett koordinationskollektiv, som bildades i Liège den 16 september 1973. Chilekommittén är med-lem i detta koordinationskollektiv.

Flera av de europeiska solidaritetskommittéerna har anordnat kampanjveckor för Chiles folk. I Sverige inled-des den första Chileveckan den 11 mars, ett halvt år efter militärkuppen. De 80 lokala Chilekommittéer som i dag finns i Sverige arbetar, förutom med insamlingsverksam-het, också med utåtriktat propaganda- och informations-arbete, samt med studieverksamhet.

Den som är intresserad av att delta i Chilekommitténs arbete, kan bli medlem genom att betala in medlemsav-gift (20 kr/år) på pg 77 88 33-5 och efter tid och förmåga delta i aktiviteterna inom någon av landets lokala Chilekommittéer.

STÖD DEN CHILENSKA MOTSTÅNDRÖRELSEN!
Pg 65 38 29-2

I Sverige finns Chilekommittéer på följande orter:

Arvika, Borås, Falun, Gävle, Göteborg, Hallstadvik, Hel-singborg, Hudiksvall, Härnösand, Hässleholm, Jönköping, Kalix, Kalmar, Karlskoga, Kristianstad, Köping, Lin-köping, Luleå, Kramfors/Sandöverken, Ludvika, Lund, Malmberget, Malmö, Norrköping, Nässjö, Pajala, Partille/Lerum, Piteå, Simrishamn, Skutskär, Stenungsund, Strängnäs, Sundsvall, Söderhamn, Uddevalla, Umeå, Upp-sala, Vingåker, Visby, Vänersborg, Västervik, Västerås, Växjö, Örebro, Österlen, Östersund, Östhammar.

I Stockholm finns lokalgrupper på följande platser:

Brännkyrka/Vantör, Berghamra, Farsta, Gamla Stan, Hägersten/Skärholmen, Järfälla, Kungsholmen, Lidingö, Nacka/Sälsjö-Boo, Norrmalm/Vasa/Östermalm, Pedda-gruppen/Frescati, Salem/Botkyrka, Sigtuna/Märsta, Skarpnäck, Sollentuna, Solna, Stocksund/Danderyd, Södermalm, Södertälje, Teknisgruppen, Tensta/Rinkeby, Tyresö, Täby, Upplands-Väsby, Vallentuna, Väster-haninge, Västerort, Vårby/Fittja, Årsta, Åkersberga/Vax-holm.

Världsbanken och IMF - gorillornas vapendragare

Nu börjar pengarna ramla in. Världsbanken har beviljat militärjuntan i Chile ett första lån på 5,5 miljoner dollar. Internationella valutafonden (IMF) har givit juntan en kredit på 435 miljoner kronor. Den sk Parisklubben har generöst beviljat juntan uppskov med ränte- och amorteringsbetalningar på Chiles skulder. Som vanligt går dessa imperialistiska institutioner hand i hand med US-Aid och den nordamerikanska regeringen, när det gäller stöd till militärdiktaturena i Sydamerika.

Sverige stöder utan kommentarer IMF-krediterna till juntan. Sverige »avstår från att delta» i Världsbanksbe-

slutet om lån till Chile, men står kvar som medlem i banken.

Vilken roll spelar Världsbanken och IMF för förhållandet mellan de rika kapitaliststaterna och de beroende u-länderna? Hur inverkar de på länder som försöker genomföra de sociala och strukturella reformer det pratas så vackert om i den svenska riksdagen och vid internationella möten där Sverige deltar? Vad betydde de för Allenderegeringen och vad betyder de för fascistjuntan? Vad innebär det att Sverige är medlem i dem? Nedan försöker vi kortfattat ge svar på de frågorna.

verksamheten. USA har över 1/5 av rösterna. Alla kapitalistiska i-länder utom Schweiz och de flesta sk u-länder är medlemmar. Däremot inte öststaterna (utom Jugoslavien). Kina »representeras» av Taiwan.

Ett land som får ekonomiska problem, t ex för att priserna på deras exportvaror sjunker, kan få låna ur fonden. Många u-länder har (genom att de historiskt kommit att utgöra en del

Internationella Valutafonden – IMF

IMF får sina resurser genom att medlemsstaterna betalar in pengar enligt ett kvotsystem, som är beroende av landets ekonomiska styrka. Röstretten i fonden är proportionell mot ländernas kapitalinsats (ej mot deras invånarantal). De rika kapitaliststaterna får därför det avgörande inflytandet över

av det internationella kapitalistiska systemet) problem med sin betalningsbalans, p g a utrikeshandelns ensidiga sammansättning, skulder till utlandet eller vinstutförsel genom multinationella företag m m. IMF har därför blivit u-ländernas viktigaste källa för kortfristiga lån och därmed ett betydelsefullt instrument för upprätthållandet av u-ländernas ekonomiska beroende.

Ett land får vissa lån av IMF (upp till en bestämd andel av sin kvot) vid t ex fallande råvarupriser utan att speciella villkor ställs. När väl de lånen givits kan fonden emellertid fortsätta att ge omfattande lån förutsatt att av fonden uppställda villkor uppfylls. Landet måste då underkasta sig ett s k stabiliseringsprogram för sin ekonomi, vilket görs upp av IMF. Fonden har härigenom utomordentliga möjligheter att blanda sig i u-ländernas inre angelägenheter.

Utgångspunkten för IMF:s stabiliseringsprogram är att en traditionell marknadsekonomisk politik är bästa medlet för att lösa u-ländernas ekonomiska problem. Fonden brukar kräva stopp för inflationen genom minskade statliga utgifter, kreditåstramning och lönestopp; ökad produktion genom uppmuntran av privata investeringar o s v.

Målsättningen är att så fort som möjligt få ner inflation och underskott i betalningsbalansen och härmed skapa en »sund» ekonomi. På så sätt försvinner på kort sikt några av underutvecklingens symptom men ingen av dess orsaker. Ett land som genom inkomstomfördelning, jordreformer, nationaliseringar av utländska monopolföretag, sociala reformer o s v försöker angripa underutvecklingens orsaker kommer mer eller mindre automatiskt i konflikt med utländska och inhemska kapitalintressen. Härigenom är kortsiktiga ekonomiska problem så gott som oundvikliga och följaktligen kan landet inte få IMF:s stöd. Fondens krav på »stabilisering» innebär i stället att allt i praktiken ska återgå till det gamla: d v s att det kapitalistiska systemet behålls och att kriserna skjuts framåt.

IMF:s uppbyggnad med rösträtt efter kapitalkvot och åtföljande USA-dominans gör det politiskt omöjligt för fonden att stödja ett progressivt land, eftersom de dominerande kapitaliststaterna då lägger in sitt veto, IMF:s egna utgångspunkter – kortsiktig stabiliseringspolitik enligt traditionellt kapitalistiskt mönster – gör det också omöjligt för ett u-land som försöker bryta sig ut ur sitt beroende att få stöd från fonden.

Slutsatsen blir följaktligen att Internationella Valutafonden närmast definitionsmässigt fungerar som ett stöd för imperialismen i dess försök att motverka u-ländernas frigörelse.

IMF och Chile

Chile är ett »gott» exempel på det som sagts ovan. Under Allenderegeringen sjönk priserna på Chiles viktigaste exportvara – koppar – till hälften av sin tidigare nivå. Chile utnyttjade därför sina automatiska rättigheter (jfr ovan) till vissa kortsiktiga krediter från IMF för att i någon mån kompensera prisfallet. Men för att få ta upp ytterligare lån, skulle Chile ha tvingats foga sig i vissa av IMF:s föreskrifter – »stabiliseringspolitiska åtgärder» – beträffande den ekonomiska politiken. De förhandlingar om nya krediter som vid olika tillfällen fördes mellan IMF och Allenderegeringen, kunde aldrig leda till några positiva resultat.

Nu har alltså IMF och fascistjuntan kommit överens om en ekonomisk politik som ska »sanera» Chiles ekonomi, och gjort ett s k »stand-by-agreement» som innebär att fonden stöder

juntan med 435 miljoner kronor. Fonden underkände Allendes ekonomiska politik men godkänner juntans.

Juntans ekonomiska politik innebär även för Latinamerika extrema förmåner till de privata företagen, sänkta reallöner för arbetarna och kraftigt ökad arbetslöshet m m. Till och med en tidskrift som Financial Times med nära anknytning till storfinansen insåg detta när den skrev: »Ingen militärregering i Latinamerika är troligen mer inställd på favörer till den privata sektorn än juntan i Chile... affärsmän och industriidkare bubblar av entusiasm... de fattiga som åt anmärkningsvärt bra under president Allende kan få stora svårigheter att fylla sina magar.»

Sveriges dubbla ansikte

Sverige har varit medlem i IMF allt sedan den bildades 1946. I den s k 10-klubben (världens 10 rikaste kapitalistländer) och i IMF har Sverige aktivt stött dollarns roll som internationell reservvaluta och därmed också verkat för USAs intressen. Något intresse för att verka för den solidaritet med u-länderna, som det annars pratas vitt och brett om, har Sverige såvitt känt inte visat inom ramen för IMF:s arbete. När det lades fram förslag om bildandet av en 20-grupp (10 i- och 10 u-länder) för att

diskutera en reformering av kapitalistvärldens betalningssystem, ställde sig Sverige till en början negativt men bytte helt åsikt när det stod klart att USA stödde förslaget.

Sverige deltog i beslutet om att ge militärjuntan i Chile de IMF-krediter som Allendes regering inte fick. Sverige reserverade sig inte och lade inte heller ner sin röst. Ingen förklaring har givits till Sveriges handlande.

Världsbanken

Den s k Världsbanksgruppen består av tre delar. Själva banken som ger lån, till främst u-länder på kommersiella villkor; IDA (Internationella Utvecklingsfonden) som ger lån till länder vars inkomst per invånare inte får överstiga 300 dollar; samt IFC

(International Finance Corporation) vars uttalade syfte är att stödja och uppmuntra privata företags investeringar i u-länderna.

Liksom IMF domineras Världsbanken av i-länderna (främst USA). Lika som i IMF är inflytandet beroende av hur mycket pengar landet satsat (u-ländernas inflytande har för övrigt minskat de senaste åren). Lika som i IMF är inte öststaterna (undantag: Jugoslavien och Rumänien) medlemmar, och Taiwan fortsätter att »representera» Kina trots FNs krav på uteslutande av Formosaregimen. Lika som IMF lägger sig Världsbanken i u-ländernas interna politik och är därmed ett medel för att upprätthålla deras beroende av de imperialistiska staterna.

Världsbanksgruppen är u-ländernas kanske viktigaste finansieringskälla för långfristiga lån. Banken ställer hårda krav på kreditvärdighet hos låntagarna. Villkoren är av samma typ som hos IMF – ofta använder sig banken av de rekommendationer som fonden ger. Även om lån givits till alla u-länder utom de kommunistiska (d v s Kuba, Nordvietnam etc, som varken kan

eller vill bli medlemmar i banken) har mycket stora delar gått till erkänt reaktionära stater med ofta stor strategisk betydelse för USA. Exempel på detta är Brasilien, Indonesien, Thailand och Taiwan. En viss skillnad i landval finns här mellan själva banken och IDA. Eftersom den senare nästan aldrig ger lån till länder med en BNP/invånare över 300 dollar faller, Brasilien och andra sydamerikanska stater bort – men ersätts av ett omfattande stöd till exempelvis Indonesien.

På senare år har Världsbankens chef McNamara – tidigare amerikansk försvarsminister och medansvarig för Vietnamkriget och sprungen ur den amerikanska storfinsansen – börjat tala om vikten av sociala satsningar och sociala reformer i u-länderna. Utvecklingen av underutvecklingen under 60-talet hade på ett slående sätt visat hur det kapitalistiska systemet driver in allt större och större människomassor i svält och elände. Det gick följaktligen inte ens för Världsbanken att fortsätta att prata om enbart privata investeringar och ekonomisk tillväxt som den saliggörande lösningen på problemen.

Världsbanken ska därför – sägs det – ge ökat stöd till länder som genomför sociala och ekonomiska reformer till förmån för de fattiga massorna – och banken ska själv ge ökat stöd till utbildning, småjordbruk etc.

Några praktiska resultat av betydelse av bankens nya målsättning har hittills inte visat sig. Av följande skäl är sådana knappast heller praktiskt möjliga:

1) Parallellt med de nya sociala kriterierna behåller banken de vanliga kraven på länder som ska få lån: kreditvärdighet, »sund» ekonomisk politik o s v. Som framgick ovan (under IMF) råkar länder som i grunden vill omforma sitt samhälle oundvikligen in i kortsiktiga ekonomiska problem, framför allt

på grund av de inhemska och utländska kapitalisternas och jordägarnas motstånd. Härmed kommer landet så gott som ofelbart i konflikt med bankens kriterier.

2) Banken lånar upp huvuddelen av sitt kapital i de rika kapitaliststaterna – främst i USA. Om banken skulle börja föra en politik som gick emot de privata bankernas intressen skulle dessa snart dra in sitt stöd.

3) Röstförhållandena i banken gör att den inte kan driva en politik som går emot USAs intressen. De u-länder som försöker omforma sitt samhälle i grunden kommer i konflikt med de amerikanska företag som finns i så gott som alla u-länder. Banken ställer också mycket riktigt för det mesta som lånevillkor att »tillfredsställelse och adekvat kompensation ska lämnas vid nationaliseringar».

4) Banken kan naturligtvis ge lån till »socialt» inriktade sektorer i reaktionära stater. Konsekvensen av lån till exempelvis utbildningssektorn i Brasilien kan dock inte gärna bli någon annan än att man frigör resurser som militärjuntan där kan använda någon annanstans (t ex i polisväsendet).

Slutsatsen måste således bli, att även om banken mot förmodan skulle vilja stödja långtgående sociala reformer, kan den det inte eftersom det skulle dra undan hela grunden för bankens existens i dess nuvarande form – nämligen stödet från stat och företag i de stora kapitalistländerna.

Världsbanken och Chile

Världsbankens handlande i Chile är ett illustrativt exempel på ovanstående. Sedan sin tillkomst i slutet av 40-talet har banken givit Chile 18 lån på sammanlagt 235 miljoner dollar. Under Allendetiden beviljades *inga* nya lån till Chile.

Under större delen av UPs regeringstid fördes förhandlingar mellan Världsbanken och Chile om nya lån. Här finns bara plats för en liten del av bankens många underliga turer i det sammanhanget.

FMI – Fundo Monetario Internacional (IMF)
 BID – Interamerikanska Utvecklingsbanken

Chile lämnade in flera låneansökningar, dels om nya projekt, dels om fortsättning på projekt som Världsbanken tidigare stött. Enligt uttalanden från bl a banken själv uppfyllde flera av projekten i och för sig de krav som ställts. Men, gjordes det klart för Chile, lån kunde ges endast under förutsättning a) att landet ansågs kreditvärdigt och förde en ekonomisk politik som möjliggjorde ett »effektivt utnyttjande av banklånen», b) att den process man följde för att bestämma kompensation för nationaliserad egendom (d v s till de stora kopparbolagen) kunde anses stå i överensstämmelse med bankens policy.

Den 15/10 1971, d v s långt innan den chilenska betalningsbalansen på allvar råkat i kris genom den utländska kreditblockaden, meddelade den av banken utsända kommissionen att Chile inte uppfyllde det första villkoret. Ungefär samtidigt klargjordes också att Chile inte uppfyllde det andra (även om det första sades vara avgörande).

Att uppfylla de båda kraven hade för UP-regeringen i praktiken inneburit att överge det politiska program som den blivit vald på, och dessutom att lägga på hyllan den politik till förmån för de fattiga som bl a Världsbanken i princip sa sig stödja (bankens hyckleri har bl a visats i nr 1/73 av Chilebulletinen). Framförallt det andra kravet var dessutom direkt kopplat till den nordamerikanska storfinsansens intressen.

Chile vägrade givetvis att uppfylla kraven och lånen avlogs. Förhandlingarna fortsatte dock i olika omgångar. En ansökan om stöd till elsektorn (fortsättning på ett projekt som Världsbanken stött sedan många år tillbaka) avlogs exempelvis därför att Chile vägrade att höja eltaxorna. Chile ansåg att en höjning skulle drabba de fattiga, medan banken hävdade att en utebliven höjning skulle göra projektet »olönsamt».

Världsbankens vägran att ge lån till Chile väckte stor internationell uppmärksamhet och många protester förekom, bl a från delar av bankens egen personal som genomförde en namnsamling mot den egna ledningens politik. Slutligen tvingades banken att föreslå ett mindre lån till Chile för projektstudier. Därmed sade den sig vilja visa sin goda vilja gentemot Chile, samtidigt som den klargjorde att ingen normal låneverksamhet kunde bli aktuell förrän Chile uppfyllde bankens krav.

Inte ens en gång det lånet kunde banken emellertid ge. Det stod snart klart att bankens styrelse (där USA alltså har ett avgörande inflytande) inte skulle ge sitt godkännande. Ledningen brydde sig därför inte om att ta upp lånet till behandling.

Nu har emellertid en fascistjunta trätt till i Chile och nu tycks det inte finnas några hinder för Världsbanken att ge lån. I pressmeddelandet där det berättas att 5,5 miljoner dollar beviljats juntan säger banken bl a »... den nya regeringen har utarbetat ett kortsiktigt finansiellt och ekonomiskt program till vilket det har begärt och fått ett stand-by-arrangement med IMF. Banken deltog i IMF:s kommission till Chile för att undersöka landets position och diskutera stand-by avtalet. ... I förinvesteringsstudien (som banken alltså bekostar — red. anm.) kommer hög prioritet att ges förberedandet av projekt i sektorer som gruvarbete, metall- och annan manufakturindustri, näringsstillförsel, fiske, transport och vattenplanering. Dessa projekt kommer att ha som mål att öka exporten, spara främmande valuta och samtidigt hjälpa landets ekonomiska tillväxt och sociala välbefinnande.» Samtidigt omtalade banken att förhandlingar om andra och större lån skulle sättas igång under våren.

Världsbanken och IMF har alltså gemensamt kommit överens om att den chilenska fascistjuntan för en »sund» ekonomisk

politik. Bättre än med exemplet Chile kan det aldrig visas hur dessa organ går imperialismens ärenden.

Sverige, Världsbanken och Chile

Sverige är medlem både i själva Världsbanken och IDA. Statligt stöd i form av utvecklingsbistånd ges bara till IDA, där Sverige är en av de största bidragsgivarna efter USA. I årets budget föreslår regeringen en kraftig utökning av anslagen till IDA. Den »vanliga» Världsbanken fick i höstas ta upp ett lån på den svenska marknaden, tack vare tillstånd från Riksbanken.

Sverige är alltså medlem i och stöder ekonomiskt en institution som i sitt praktiska handlande i bl a Chile, visat sig vara aktiv motståndare till u-ländernas frigörelseförsök. Samtidigt säger sig den svenska regeringen vilja stödja det chilenska folket och socialdemokratiska partiet samlar in pengar till motståndsrörelsen. Varför detta hyckleri?

Regeringens motivering för sitt stöd, är att banken sägs vara på rätt väg genom sin nya »sociala» politik. Som framgått tidigare visar både exemplet Chile och bankens egen struktur att denna motivering är fullkomligt orealistisk. Lika verkningslösa som Sveriges — i och för sig aktningsvärda — påtryckningar för lån under Allendetiden, lika verkningslösa är ansträngningarna mot lån nu. Och lika verkningslösa kommer de att förbli så länge Världsbanken existerar i sin nuvarande form. Allt större grupper också inom det socialdemokratiska partiet kräver därför i dag av regeringen att Sverige ska lämna Världsbanken (och att en förklaring ska ges till Sveriges handlande i IMF).

Det är naturligtvis bra och riktigt att Sverige protesterar i Världsbanken mot lånen till juntan, men eftersom protesterna uppenbarligen är värdelösa finns det bara ett alternativ: att lämna Världsbanksgruppen. Det är dåligt och oförsvarligt att Sverige inte protesterade i IMF, men det är bara en logisk konsekvens av den politik vid USAs sida, som Sverige hela tiden driver i valutafrågor.

Chilekommittéerna och alla antiimperialistiska organisationer i landet måste därför kräva av regeringen:

**SVERIGE UT UR VÄRLDSBANKEN!
INGET SVENSKT STÖD ÅT DEN CHILENSKA
FASCISTREGIMEN I IMF OCH PARISKLUBBEN!**

A-I

Parisklubben: Förmånligt avtal för juntan och Kennecott

De överenskommelser som nyligen nåtts mellan Chile och Chiles fordringsägare om en lindring av »betalningarna på den cirka fyra miljarder dollar stora utlandsskulden pekar på att en uppgörelse är nära förestående i frågan om kompensation till de amerikanska gruvbolag, vars tillgångar i Chile exproprierades under den förre presidenten Salvador Allende. Avtalet om skuldbetalningarna blev klart i Paris i förra veckan, och chilenska källor uppger att Chiles delegation var 'klart tillfredsställd' över utgången av förhandlingarna, detta trots att skuldbetalningarna kommer att bli något högre än man inledningsvis hade hoppats.

Resultatet av det tre dagar långa mötet med den s k Parisklubben, blev att Chile bör betala mellan fem och tio procent av de ränte- och amorteringsbetalningar som förföll under åren 1973 och 1974 (...)

Parisöverenskommelsen stöddes av Västtyskland, Storbritannien, USA och Frankrike, länder vilka tillsammans har ungefär hälften av de totala fordringarna på Chile. Beträffande Holland, Belgien och Schweiz så har, enligt vad som har uppgivits, inrikespolitiska överväganden gjort att dessa länder inte skrivit under överenskommelsen. Ytterligare överläggningar i Parisklubben är planerade mot slutet av denna månad, och då förväntas de länder som inte skrev på i första omgången att underteckna avtalen. (Enligt en rapport i DN den 27 mars — se separat ruta — har nu samtliga medlemmar i Parisklubben undertecknat avtalen. Holland och Sverige ställde visserligen ett särkrav. Detta hade dock inget med krediterna att göra; red anm.) Chile kommer nu fortsättningsvis att föra bilaterala förhandlingar i syfte att utforma detaljerna i betalningsvillkoren med de individuella länderna — Parisöverenskommelsen gällde endast de allmänna principerna för Chiles skuldbetalningar.

Under pågående överläggningar i Paris tillkännagav den chilenska regeringens ekonomiska rådgivare, Raul Saez, att Chile inom kort skulle sluta en 'kompensationspakt' på flera hundra miljoner dollar med Kennecott, Anaconda och Cerro Corporation. Saez omtalade, att de förhandlingar som inleddes i december förra året nu i stort sett var avslutade, och en slutgiltig överenskommelse stod i färd att undertecknas. Han angav slutsumman till någonstans mellan 300 och 600 miljoner dollar, men tillade att den ersättning till bolagen som man skulle komma att enas om förmodligen skulle ligga närmare den lägre än den högre av dessa siffror (...)

De överenskommelser om Chiles skuldbetalningar som nåddes i Parisklubben var knutna till att Chile förband sig att betala ersättning till de amerikanska kopparbolag som exproprierades av Allende-regeringen.)

(Mining Journal, London, 8 mars 1974)

Nedan följer utdrag ur en intervju som Chilebulletinet nyligen gjorde med Lennart Klackenborg, statssekreterare i Utrikesdepartementet och ansvarig för UDs biståndsavdelning.

Ch.b: Vår representant i Världsbanken lade ner sin röst när banken beslutade att bevilja juntan i Chile krediter. Är detta den enda möjligheten Sverige har att agera?

Normalt finns ingen omröstningsprocedur, utan besluten tas med s k consensus (enhällighet). Den nordiske representanten meddelade efter ett kritiskt anförande att han lade ner sin röst. Detta uppfattades som ett mycket starkt ställningstagande av övriga länder.

Ch.b: Varför uttalade sig inte den svenska regeringen offentligt mot detta beslut?

Mitt eget uttalande är att uppfatta som ett klart offentligt ställningstagande. (reds.anm: Klackenborg uttalade sig i ett pressmeddelande av den åttonde februari med anledning av att Världsbankens beslut att bevilja Chile krediter. Där sa han bl a följande: »Vi har svårt att se det rimliga i att Världsbanken nu börjar ge lån till militärjuntans Chile. Detta beslut innebär ofrånkomligen en belastning för banken som ett viktigt organ i det internationella samarbetet.»)

Ch.b: Exportkreditnämnden beviljar s k u-garantier till företag som exporterar till u-länder. Har några nya u-garantier beviljats eller kommer sådana att beviljas för Chiles del så länge juntan sitter kvar?

Den särskilda ram på 100 miljoner kronor som regeringen beslutade om för drygt ett år sedan är nu upphävd. Detta betyder alltså att inga nya garantier kan beviljas.

Ch.b: Kommer regeringen att stå fast vid att vara medlem i Världsbanken, IMF och Parisklubben?

Ja, det är viktiga organ och jag ser ingen som helst anledning till en förändring av den svenska politiken i medlemsskapsfrågan. Ett av de starkaste argumenten för att stå kvar är det stöd de har från u-länderna själva. När det gäller Parisklubben så är Sveriges syfte med att delta där att få sina krav på återbetalning tillgodosedda. Reglerna där är sådana att inget land kan få bättre villkor än överenskommelsen. Deltar man inte alls kan man ställas inför möjligheten att inte få någon återbetalning alls. Största fordringen på Chile och därmed största vikten i förhandlingarna har USA.

Chiles krediter:

Sverige — Holland ställde särkrav

Från Dagens Nyheters Parisredaktion

PARIS, idag.

I den s k Parisklubben som på måndagen diskuterade möjligheterna att ge Chiles militärregering uppekov med de utländska skulderna på sammanlagt 3 miljarder dollar, krävde Holland, stött av Sverige, att Chiles regering skall respektera de mänskliga rättigheterna.

Den franske ordföranden läste i samband med slutkommunikén upp en deklaration, där dessa krav i praktiken återropades. Den franske ordförandens uttalande var ett politiskt avslag från praxis, då överläggningarna om skulden skulle ha haft en rent teknisk karaktär. Svenska förhandlare var Ulf Dienespiel och Wolrath Tham, båda från UD.

Chiles 13 viktigaste kreditgivare beslutade att ge låtnader och uppekov med betalningarna som skulle skett under åren 1973 och 1974.

DN 27 mars 1974

nyheter och dokument

»Ja, vi är fascister...»

Vid en presskonferens i Mexico i februari 1974 kunde militärjuntans utrikesminister, viceamiral Ismael Huerta, inte helt ta avstånd från att beteckna juntan som fascistisk. På en fråga från den kubanska nyhetsbyrån *Prensa Latina* om juntan var fascistisk eller inte, svarade Huerta med stor tvekan:

»Jag frågar mig alltid vad de menar med detta. Jag hade turen att under mina första yrkesår i flottan få bo i Europa och från Frankrike upplevde jag på nära håll den tysk-italienska processen. På den tiden sade man att fascism var en stark, auktoritär och ofta självrådig regering. (...) Men, om ni frågar mig vad fascism är på det sätt de definierar oss, så vet jag inte. (...) Jag har sett det tolkas på så många olika sätt att jag inte skulle kunna säga om den chilenska regeringen är fascistisk eller inte. Som jag ser det är det inte så. Men om man använder detta begrepp om oss därför att vi är en stark regering, ja då är vi fascister.»

Huerta anklagade dessutom president Allende för att ha haft förbindelser med den internationella narkotikahandeln för att finansiera den chilenska budgeten – ett påstående som kraftigt tillbakavisades av åhörarna. Huerta var ytterst impopulär under sin vistelse i Mexico. En venezolansk journalist skrev i Caracas-tidningen *El Nacional*, att den chilenske utrikesministern tydligen var *persona non grata* på presskonferensen och i Mexico över huvud taget.

Mer än två hundra arbetare, intellektuella och studenter publicerade i ett uttalande i pressen som sade att »vi tar avstånd från utrikesminister Huerta och tillbakavisar honom som legitim representant för det chilenska folket».

El Mercurio, Santiago, 23 feb 1974 och Latin American Roundup, Kuba, 22 feb 1974.

Gorillorna oroade

Den chilenska militärjuntan »kommer att förlora kriget» om den inte lyckas »få kontroll över ekonomin detta år», har general Augusto Pinochet meddelat, samtidigt som han försäkrade att de marxistiska partierna är aktiva.

Pinochets uttalande gjordes i Rancagua, 90 kilometer söder om Santiago, och utsändes av den chilenska radion.

»De anklagar mig för att vara mördare, fascist och brottsling», sade Pinochet. Detta tillskrev han »en kommunistinspireerad kampanj».

»Ätminstone fem år eller mer kommer att gå innan politisk aktivitet kommer att tillåtas eller val hållas igen», varnade han. Pinochet tillade att, »de marxistiska partierna samlar sina röster, håller hemliga möten och att den illegala arbetarfederationen – CUT – insamlar medel».

(Ur Latin American Roundup, Kuba, 22 feb 1974)

Juntan skriver vers

I en av verserna i den chilenska nationalsången står det bl a att Chile är en tillflyktsort för de förtryckta. Nu har militärjuntan lagt till en vers till den ursprungliga texten. Den nya versen lyder ordagrant:

Era namn, modiga soldater
som hållit Chile uppe,
skall bevaras i våra bröst
och våra söner skall också känna till dem.
Låt dem bli dödsropet
och låt oss marscherande kasta oss ut i striden
och genom ropen från den starkes mun
skall ni alltid få tyrannen att darra.

(Ur Noticias, Argentina, 8 mars 1974)

Moralisk upprustning

Exakt ett halvår efter militärkuppen i september, höll general Augusto Pinochet ett tal till det chilenska folket. Pinochet intygade högtidligt att hans regering inspirerades av en »kristen syn på människan och samhället, en syn baserad på nationalism, realism och pragmatism».

»Den chilenska nationalismen är mer än en ideologi, ett sätt att leva, ett genuint uttryck för fosterlandet och folkets själ», sa Pinochet bl a. Han uppmanade också de församlade journalisterna, alla enligt order iklädda mörk kostym och slips, att läsa den »principdeklaration» på ca 30 sidor som regeringen den 11 september publicerade som sitt »politiskt-filosofiska brev» till det chilenska folket.

Enligt Pinochet uttrycker deklarationen klart regeringens vilja att respektera de mänskliga rättigheterna, även om, som han sade, »det finns en gräns för den politiska pluralismen». »De marxistiska partierna och rörelserna kommer aldrig mer att tillåtas», tillade han.

Att juntan inte har fått det stöd den väntat sig, framkom bl a i den kritik Pinochet riktade till de politiker som stött kuppen, men som nu börjar visa missnöje. »Alla som lättsinnigt kritiserar juntans verk och ger utrymme för rykten och lögn är i praktiken politiska, ekonomiska, sociala och moraliska fiender till vårt kollektiva arbete och bör begrunda allvaret i sitt uppträdande.»

General Pinochet sammanfattade sitt tal med orden; »Alla chilénare måste som ett stort granitblock kämpa för att Chile förvandlas till en stor nation, så att vi kan lämna ett rent fosterland till våra söner».

(Ur La Opinión, Buenos Aires, 13 mars 1974)

Kristdemokraternas tidning stängd

Det kristdemokratiska partiet har stängt sin dagstidning *La Prensa* med motiveringen att partiet inte behöver någon press, eftersom det inte längre bedriver något politiskt arbete. Beslutet att stänga *La Prensa* var kristdemokraternas första svar på att Pinochet negligerade ett protestbrev mot tortyren och de politiska förföljelserna – ett brev som partiet skickade till juntan och som bl a publicerats i New York Times.

(Ur Chile Antifascista, Östberlin)

Nya devalveringar

För sjunde gången sedan september 1973 har den chilenska militärjuntan utfärdat ett dekret om valutadevalvering. Detta kommer att innebära än högre priser för världens mest inflationsdrabbade land.

Chiles Centralbank – med general Eduardo Cano i spetsen – har meddelat att priset på dollar, som den 31 januari hade ökat till 405 escudos, nu kommer att bli 450 escudos. Dollarpriset för resande och turister står kvar i 750 escudos.

Chile importerar det mesta av sin industriutrustning och i år måste man, enligt juntakällor, importera livsmedel för 550 miljoner dollar. Årets oljeimport kommer att kosta 450 miljoner dollar. Mot detta kan man ställa att Chiles exportinkomster uppgick till 1 300 miljoner dollar under 1973.

Under Unidad Popular-regeringen stod importdollarn i cirka 25 escudos, medan dollarn på svarta marknaden gick upp till 2 500 escudos – huvudsakligen beroende på en vittomfattande spekulation av de affärsmän som förde ut kapital ur Chile.

Den chilenska Centralbanken meddelade att man modifierat växelkursen för att dra till sig utländska investerare genom att garantera återexport av kapital och vinster.

Juntan arbetar för att tvinga ekonomin tillbaka till en utsliten kapitalistisk modell, baserad på »frihet för marknader och priser». Denna politik, som har medfört en nedgång i köpkraften med nästan 50 procent, kolliderar med Andinska Paktens utvecklingsschema, undertecknat av Bolivia, Chile, Colombia, Ecuador, Peru och Venezuela. Paktens »Beslut 24» innehåller en rad regleringar för att styra utländska investeringar i medlemsstaterna, regleringar som står i klar motsatsställning till den chilenska juntans politik.

(Ur Latin American Roundup, Kuba, 26 feb 1974)

Pentagon igen

Den colombianske författaren Gabriel García Márquez ger i en artikelserie kallad »Chile militärkuppen och los gringos (amerikanerna)» nya bevis för USA:s inblandning i militärkuppen i Chile. Han beskriver bl a hur tre nordamerikanska generaler redan i slutet av 1969 sammanträffade med fyra representanter för Chiles väpnade styrkor. De fyra chilenska militärerna spelade alla en aktiv roll i kuppen i september. En av dem, general Ernesto Baeza, var to m ansvarig för bombningen av Monedapalatset den 11 september 1973.

Vid samtalet mellan nordamerikanska och chilenska militärer i Washington 1969, frågade en av de nordamerikanska generalerna vad den chilenska militären skulle göra om Salvador Allende fick makten. General Carlos Toro Masote svarade: »På mindre än en halvtimme ockuperar vi Monedapalatset, även om vi måste bränna det med honom (Salvador Allende) kvar där inne».

Detta möte var det första av en rad möten mellan Pentagon och chilenska militärer. Avsikten med dessa möten var att utarbeta en gemensam handlingsplan mot UP. Det utarbetades en konkret plan, en s k »contingency plan», som skulle sättas i verket om Salvador Allende segrade i presidentvalet 1970. Planen utarbetades vid Informationstjänsten vid USA:s försvarsdepartement och skulle genomföras av den chilenska krigsflottans underrättelseavdelning, under direkt kontroll och ledning av CIA.

Det material som García Márquez lägger fram i sin artikelserie visar att USA inte bara var underrättat om militärkuppen, utan också tog aktiv del i dess genomförande.

(Ur Alternativa no 1, Colombia)

Det ljusnar för kapitalet

Genom de s k ITT-dokumenterna har de multinationella imperialistiska företagens roll i den kontrarevolutionära strategi som ledde till störtandet av regeringen Unidad Popular dokumenterats. Det är emellertid inte bara de stora nordamerikanska trusterna som delvis stått bakom och öppet deklarerat sin tillfredsställelse med den blodiga kuppen och den barbariska fascistjuntan. Också svenska företag som AGA och SKEGA hör hit. Följande utdrag ur ett brev från det tyska företaget Hoechst dotterbolag i Santiago till den handelspolitiska avdelningen vid huvudkontoret i Frankfurt (Västtyskland) från den 17 september 1973, vittnar än en gång om det internationella kapitalets »utvecklingsbefrämjande» ideologi . . .

»Ärende: Regimskifte i Chile.

Den militära offensiv som man väntat på sedan länge har äntligen ägt rum. (. . .) Det råder inget tvivel om att det inte existerade någon annan politisk möjlighet än det militära våldet för att komma ur det kaos Allendes regering infört. (. . .) Vi anser att militärens och polisens aktion inte kunde ha varit planerad och samordnad på ett intelligentare sätt och att det handlar om en aktion som förberetts in i minsta detalj och som letts på ett beundransvärt sätt. (. . .) Även om den folkliga regeringen ur alla synpunkter, moraliskt, ekonomiskt och socialt, har fört landet till ruin är vi helt och fullt optimistiska vad beträffar det chilenska folkets kapacitet att pånyttfödas liksom ekonomins möjligheter att resa sig. Vi är övertygade om att Chile, placerad under en energisk, auktoritär och intelligent ledning samt befriad från politiker vilka endast tjänar sina partiintressen, mycket snart kommer att återhämta sig. Detta folk är till sitt väsen ett av de bättre i Latinamerika. Det har bevisats av det verkligt hjältemodiga motståndet mot den marxistiska regimen. Chile utgör idag ett av de sällsynta länder på jordklotet som vaccinerats mot det marxistiska viruset och av vilka man av denna anledning kan vänta att de nu inträder i en ganska lång period av politisk stabilitet. (. . .) Chile kommer i framtiden att utgöra en marknad av stigande intresse för Hoechsts produkter.»

(Ur Rouge nr 236, Paris, 4 januari 1974)

nyheter och dokument

Banzer tänker till

General Pinochet har tagit initiativet till skapandet av en anti-marxistisk front mellan Chile, Bolivia, Brasilien och Paraguay. Bolivias president Hugo Banzer förklarade sig till en början vara motståndare till bildandet av en sådan front i Latinamerika, eftersom han anser att allt som är »anti» är negativt och han tycker om det som är positivt. Som höjdpunkt på detta begåvade uttalande, intygar Banzer: »Personligen är jag anti-anti. Jag tycker inte om det som är negativt.»

(Ur *Noticias, Argentina*, 8 mars 1974)

Solidaritet i handling

Nedanstående kommuniké från ett antal argentinska revolutionärer organiserade i de sk »Folkliga Befrielsekommandona», offentliggjordes i samband med ett misslyckat attentat mot den järnvägslinje som sammanbinder Los Andes i Chile med Mendoza i Argentina. Aktionen utfördes den fjärde januari i år, men på grund av ett tekniskt fel i det elektriska signalsystemet utlöstes aldrig sprängladdningarna. Organisationen tog på sig hela ansvaret för sabotageförsöket och motiverade detta på följande sätt;

Aktionens målsättning var att förhindra att tusentals kulsprute-pistoler och patroner av argentinsk tillverkning överlämnades till den reaktionära militärjuntan i Chile.

Vår organisation har avslöjat, att de vapen som sedan tre månader tillbaka tillverkades i vapenfabriken »Domingo Mathew» i Rosario, levererades med den största diskretion av den argentinska regeringen, liksom ammunition och annan repressionsutrustning (10 ton tårgas). Allt detta tillverkas i landet eller importeras och används av vår gorillaarmé.

Dessa vapen är avsedda att användas av de som dag efter dag mördar våra chilenska bröder i fabrikerna, i de fattiga stadsdelarna och i de koncentrationsläger som öppnats sedan den blodiga statskuppen mot Allendes folkvalda regering.

Vi vet att den repression som militären utlöst mot det chilenska folket kommer att fortsätta, ty militärjuntan har hittat sitt bästa stöd hos de imperialistiska yankee-kapitalisterna. Trots det vill vi attaktionen skall vara ett uttryck för vår aktiva solidaritet med dem som redan börjat motståndet genom att utveckla alla kampformer, från strejker till väpnad kamp.

Med tanke på den verklighet som våra chilenska bröder idag lever i och de fakta vi här avslöjar, måste vi betrakta den inställning som vår regering har haft:

Den har vägrat de förföljda patrioterna en fullvärdig asyl.

Våra gränser har i stor utsträckning varit stängda, vilket har inneburit döden för många som försökt ta sig över.

Den har samarbetat med den chilenska militärjuntan i dess repression, genom att skicka bilar, lastbilar och jeepar för karabinjärerna, militärambulanser etc. Idag skickar den vapen som kommer att användas mot de chilenska arbetarna.

Dessa fakta står i motsättning till det argentinska folkets vilja, uttryckt i solidaritetsdemonstrationerna med det chilenska folket. Ropen »Vapen till Chile!» betydde att vapnen skulle skickas till de chilenska patrioterna och inte till gorillorna.

Chiles exempel kan inte glömmas. Dess hjältar och martyrer visar oss att den enda rätta vägen till befrielse för våra folk går genom den självständiga organiseringen av arbetarna, som genom att bygga upp sin egen armé kommer att uppnå ett befriat och socialistiskt Latinamerika.

FRIHET ELLER DÖD! VI KOMMER ATT SEGRA!

Mendoza, den 4 januari 1974.

Kommuniké nr 1

Folkliga Befrielsekommandona

Vännerna strömmar till

En efter en, och ibland i sällskap med sina familjer, anländer nu gamla nazister till Chile. De kommer från Puerto Maldonado i Peru eller från San José och Magdalena-dalen i Colombia, där ett stort antal gamla nazister hållit sig gömda.

Det hela började egentligen år 1972, då ett antal träningsläger för chilenska högerextremister upprättades i södra Bolivia. De chilenska högerextremisterna fick där tillfälle att knyta bekantskap med CIA-agenter och med nazi-tyskar som av olika orsaker blivit tvungna att fly från Europa efter det andra världskriget.

Det är dessa som nu börjar komma till Chile. I dag finns det cirka 200 stycken i hela landet. Dom bor i villor eller på lyxhotell. Deras främsta uppgift är att hjälpa till att organisera bekämpningen av en eventuell gerillarörelse i Chile. Dom förfogar bl a över små spaningsflygplan.

Av försiktighetsskäl kommer dessa mycket speciella medarbetare till de chilenska generalerna att i framtiden undvika reguljära flyg- och järnvägslinjer. En privat flyglinje med sin bas i Amazonas kommer att ombesörja huvuddelen av transporterna.

(*Canard Enchaîné, Paris*, vecka 6 1974)

Pinochet...

forts. från sid. 11

Ercilla: Framflyttades datumet på något sätt på grund av Altamiranos tal (den 9 september)?

Pinochet: Nej, inte annat än att det gjorde det möjligt för mig att förlägga trupperna i beredskap. Och den 11 (september) klockan 7 på morgonen hade alla underrättats, klara att gå till aktion. Och klockan 11, när vi var i full strid, fick jag meddelande från hela Chile att hela landet var i de väpnade styrkornas händer.

Ercilla: Så ur militär synpunkt var det en framgångsrik operation?

Pinochet: Ja. Det beror på följande. Framför allt på sekretessen. Total sekretess. Fram till den 10 (september) sade jag inte något till någon. Den 10 sammanträdde jag med vapencheferna och samma dag framlades saken under ed.

Ercilla: Hade ni innan detta sammanträde undertecknat (konstitutions)akten med de andra vapenslagen?

Pinochet: Ja. Vi skrev under akten den 9 (september). Jag skrev under tillsammans med en annan befälhavare.

Ercilla: Varför tror ni att fienden överraskades när alla talade om en omedelbart förestående militärkupp?

Pinochet: Det finns överraskningar och överraskningar. En relativ överraskning och en absolut överraskning. Det här var en relativ överraskning, som landstigningen i Normandie. Alla visste att landstigningen skulle äga rum. Men ingen visste när. Här visste vi att något skulle hända. Alla visste det... men de visste inte när. Därför säger jag att det var en relativ överraskning. Och, kom ihåg det, den genomfördes på ett oklanderligt sätt. Vapenslagen handlade som urverk, i perfekt samordning med befälet.

Ercilla: Kände armén till »Zäta-planen» innan den 11 september?

Pinochet: Vi hade några aningar. Vi visste att det fanns vapen... och att något förbereddes, men vi visste inte vad och inte heller när. Det som framför allt påverkade vår underrättelsetjänst var den propaganda de började göra mot inbördeskriget. Det är en typisk metod när man skall utlösa ett inbördeskrig. Från det ögonblicket blev vi »kuppmakare».

PINOCHET TALAR UT

I en mycket avslöjande och viktig intervju i den juntavänliga tidskriften *Ercilla* (13–19 mars 1974) har juntageneralen Augusto Pinochet för första gången gått närmare in på planeringen av militärkuppen av den 11 september 1973. Intervjun, ur vilken vi här publicerar några viktiga avsnitt, visar att militären redan i april 1972, ett och ett halvt år innan kuppen, börjat planera sin intervention. Den visar vidare att de väpnade styrkorna aldrig ingripit till försvar för den chilenska konstitutionen, vilket man förfäktat i de s k Vitböcker och andra dokument som publicerats efter kuppen, eller ens för att »rädda Chile ur ekonomiskt kaos», något Pinochet inte ens berör i intervjun. Inte heller den sedermera så omtalade »Zäta-planen» som regimen lanserat för att »rättfärdiga» kuppen ges någon betydelse av Pinochet. Däremot framgår att militären tillmätte de begynnande folkmaktsorganen i Chile – och särskilt »industriältena» (*cordones industriales*) – en viktig roll. Stödda av imperialismen och den chilenska bourgeoisin inriktade därför de väpnade styrkorna sina aktioner mot dessa.

Pinochet: »Bueno», eftersom ni frågar mig (om planeringen av kuppen) skall jag visa er något av det jag sparat för framtiden... I april 1972 hade vi gjort en uppskattning. Den 13 april 1972 analyserades möjligheterna i generalstaben.

Ercilla: 1972?

Pinochet: Ja, 1972. Vi studerar alltid möjligheter. Och denna gång drog vi slutsatsen att »den oöverstigliga konflikten mellan den verkställande och den lagstiftande makten ej kommer att kunna lösas på konstitutionell väg». Det är den slutsatsen vi kom till vid uppskattningen. Så kom den 29 juni (1973), »tancazo», och, som jag alltid har sagt, där fanns Guds hand även om det finns ateister som inte tror det. Gud hjälpte mig, fick mig att se klarare och den 4 juli (1973) ändrade jag min planering. Här (han visar sina personliga anteckningar) skrev jag följande: »förbered luftburna enheter att transporteras med helikopter som kan sättas in i urbana strider.» Det vill säga att jag ändrade inställning. Datum: 4 juli. Men det hade börjat tidigare, i maj månad. Den 28 maj (1973) ändrade vi planeringen för första gången. Den planering som tidigare varit defensiv offensiv ändrades nu till att vara defensiv-offensiv och förtäckt på ett diskret sätt. Och vi började förbereda vår

I sig utgör intervjun en våldsam anklagelse mot de politiska krafter som i Chile förfäktat militärens »opolitiska» hållning, dess »konstitutionalism» och »respekt för institutionerna». Denna reformismens uppfattning om de »patriotiska officerarna» gjorde det möjligt för dem att i lugn och ro planera den blodiga statskuppen och när det lämpliga ögonblicket kommit endast »trycka på knappen», som Pinochet säger.

I intervjun sägs inget om USAs och Brasiliens inblandning i kuppen, utan – samtidigt som han uppförstorar sin egen betydelse – talar Pinochet om »sju personer» som låg bakom kuppen. Detta är naturligtvis felaktigt. Den nordamerikanska och brasilianska inblandningen har dokumenterats på andra håll. Pinochet kan i intervjun också uttrycka sin tillfredsställelse över att den brasilianske ambassadören i Santiago »kom och erkände oss medan vi fortfarande höll på att skjuta».

planering på denna grund. »Plan Alborada» (»alborada» = gryning eller revelj; red. anm.) utarbetades. En av dess delar, sambandsplanen, utgjordes av »Plan Silencio».

Ercilla: General, diskuterade man inom hela generalskollegiet?

Pinochet: »Bueno», jag gjorde upp planerna i egenskap av generalstabschef, tillsammans med chefen för operationerna, och spred dem under täckmantel (av planer) för inre säkerhet. Chefen för operationerna var en överste som jag uppskattar mycket. En annan överste, från sambandsviden och i kontakt med generalstaben för nationalförsvaret, samarbetade också. Planeringen var vår...

Ercilla: Arméns?

Pinochet: Arméns. På grundval av allt detta utfärdade jag en order i juli (1973), i vilken jag förordnade att Krigshögskolan skulle börja förbereda planeringen åt mig. Men eftersom den kunde falla i indiskreta händer omvandlade jag detta dokument som kallades »Uppskattning av Situationen Rörande Inre Säkerhet av Chiles Armé» till ett »Krigsspel för den Inre Säkerheten». Och här kom vi till följande slutsats: Att detta slag, detta krig, skulle utkämpas här i Santiago. Det var den slutsats vi drog efter den 29 juni (1973). Därför säger jag att här finns Guds hand, därför den visade oss hur »cordones» reagerade. (...) Den 14 september (1973) skulle vi ta regeringsmakten. (...) En central inringning skulle ske kring »cordon centro», som de kallade det. Våra trupper skulle sättas in mot denna »cordon». Men i sin tur skulle de omgivande »cordones» omringa oss. (...) Därför fanns där en andra inringning som omfattade allt... Allt detta var det bara fem personer som kände till... Nej, sammanlagt sju.

Ercilla: Vad hände med de andra vapenslagen?

Pinochet: »Bueno», när stunden var inne för att börja överläggningarna sade jag: Allt är klart. Det var endast fråga om att trycka på knappen. Jag hade allt färdigt.

Ercilla: Det är något beträffande datumet som inte är klart. Ni säger den 14 september...

Pinochet: Det var det datum jag hade i åtanke. Men även om det var den 14 så kunde det också mycket väl ske den 12, 11, 10... Jag tänkte på hur vi skulle gå till aktion. Det var inte så att jag inte ville samarbeta med de andra vapenslagen. (Men) man får inte glömma att angiveriet var fruktansvärt...

forts. sid. 10

Rapport om det internationella solidaritetsarbetet

Den blodiga fascistkuppen i Chile den 11 september 1973 och de följande månadernas massiva avrättningar, fängslanden, deporteringar och förtryck har väckt en sådan storm av avsky runtom i världen att den endast kan jämföras med värdeopinionens fördömande av USA:s aggressionskrig i Vietnam. I kommande nummer av Chilebulletinen skall vi följa upp det internationella solidaritetsarbetet på ett bättre sätt än vad som hittills varit fallet. Det är viktigt att Chilekommitténs lokalgrupper och övriga Chilevänner hålls informerade om detta arbete. Det chilenska folkets kamp mot fascismen och imperialismen förs inte endast inom Chiles gränser. En andra front utgörs av de imperialistiska länderna, vilka stöder den chilenska juntan genom ekonomiska överenskommelser, vapenförsändelser, handel med chilenska varor m.m. Följande artikel skall ses som en introduktion till kommande internationella utblickar, en översikt över den internationella solidaritetsrörelsen, och inte som en utförlig redogörelse av densamma. Av utrymmesskäl kan vi vidare inte här publicera adresser till alla de Chilekommittéer som bildats över hela världen eller presentera den stora mängd publikationer som mer eller mindre regelbundet innehåller information om kampen i Chile. Härvidlag uppmanas läsarna att ta kontakt med Chilekommitténs huvudkontor i Stockholm.

Den organisatoriska splittringen

Den chilenska vänster som tillfälligtvis slagits tillbaka av reaktionen utgjordes av ett flertal politiska partier och rörelser, alla med mer eller mindre utvecklade internationella kontakter. Kommunistpartiet hade mycket djupa och nära kontakter med sina broderpartier i andra länder. Det socialdemokratiska Radikalpartiet var medlem i den Andra eller den Socialistiska Internationalen. Socialistpartiet, MAPU och Revolutionära Vänsterrörelsen (MIR) stod utanför de stora internationella organisationerna, under det att Kristna Vänstern (IC) stöddes av progressiva, religiöst inspirerade partier och rörelser i världen. Bland de smärre politiska vänsterorganisationerna var Revolutionära Socialistpartiet (PSR) organiserat inom den trotskistiska Fjärde Internationalen och Revolutionära Kommunistpartiet (PCR) lierat med maoistiska rörelser i andra länder.

De politiska motsättningarna inom den chilenska vänstern återspeglar sålunda motsättningarna inom den socialistiska rörelsen i världen. Detta har haft långtgående konsekvenser för solidaritetsarbetet med Chile. I få länder har en enad nationell solidaritetsrörelse kunnat organiseras, under det att det i andra länder uppstått både tre, fyra och fem solidaritetsorganisationer, var och en till stöd för ett visst chilenskt parti. Mycket schematiskt kan man emellertid säga att den grundläggande politiska motsättning mellan en reformistisk och en revolutionär linje som förelåg i Chile – och som återfinnes i de flesta kapitalistiska länder – där den förra fr.a. representerades av Kommunistpartiet och delar av Socialistpartiet och den senare av Revolutionära Vänsterrörelsen (MIR), MAPU, delar av Socialistpartiet och Kristna Vänstern (IC), resulterat i att den internationella solidaritetsrörelsen delats upp i två huvudströmningar. Den ena har fr.a. organiserats kring Kommunistpartierna

och de partier med vilka dessa ingått allianser, t.ex. Socialistpartiet i Frankrike, och den andra kring vänstern utanför Kommunistpartierna.

Skillnaderna mellan dessa båda huvudströmningar har inte endast varit av politisk karaktär, utan också organisatorisk. De solidaritetsorganisationer som dominerats av Kommunistpartierna har bildats utifrån redan befintliga strukturer inom partiet, fackföreningsrörelsen, ungdomsförbundet eller med partiet närstående organisationer. De organisationer som grundats av politiska krafter utanför Kommunistpartierna har däremot skapats av aktivister från olika politiska organisationer och som oberoende strukturer. Detta har i sin tur medfört att de förra snarare inriktat sitt arbete på penninginsamling och regelbundna politiska manifestationer, under det att de senare utöver dessa aktiviteter – och i kraft av en mer oberoende ställning – anpassat sina aktioner till dagsläget och i övrigt sett informationsarbetet om det chilenska »exemplet» som en av sina främsta uppgifter och en öppen och okritisk debatt om densamma för att dra lärdomar om den socialistiska strategin.

Chilekommittéer i världen

Hur ser då situationen ut utomlands? Ser vi först till de nordiska länderna kan vi konstatera att nämnda splittring föreligger i *Danmark*, där motsättningarna inom den Chilekommitté som bildades i slutet av september 1973 redan vid dess första representantskapsmöte i mitten av december månad ledde till en brytning. I *Norge* och *Finland* finns däremot endast en nationell solidaritetsrörelse. I dessa båda länder omfattar denna inte bara socialistiska och socialdemokratiska partier, utan också starka borgerliga krafter. I den norska Chilekommittén, grundad efter kuppen, utser de politiska partierna hälften av styrelsemedlemmarna, under det att den andra hälften väljes inom kommittén. I Finland, vars »Suomi-Chili Seura» varit mycket aktiv och bl.a. stått bakom Helsingfors-konferensen i september 1973 och Helsingfors-tribunalen i mars 1974, är det de politiska partierna – och främst Kommunistpartiet – som organiserar solidaritetsarbetet.

På kontinenten är läget mer komplicerat. I de stora, tunga länderna Frankrike, Italien och Västtyskland, återfinner vi de två strukturerna.

I *Italien* har fr.a. Kommunistpartiet, men också andra krafter, skapat en »Associazione Italia-Cile Salvador Allende» med över 40 lokalkommittéer över hela halvön. Vänstern utanför Kommunistpartiet har här inte kunnat enas i en nationell organisation, även om »Comitato per il Sostegno alla Lotta Armata del Popolo Cileño» ursprungligen grundats som en sådan. Politiska organisationer som Il Manifesto, Avanguardia Operaia, Lotta Continua och P.d.U.P. har emellertid stått i spetsen för ett mycket betydande solidaritetsarbete och synes nu vara på god väg att konstituera en gemensam organisation på nationell nivå för att på bästa sätt kunna samordna och kanalisera detta. Hittills har detta till stor del skett genom existerande frontorganisationer som t.ex. »Comitato Vietnam» i Milano.

I *Frankrike*, där debatten säkerligen varit hårdast och mest betydande ur alla synpunkter, står Kommunist- och Socialist-

partierna – vilka under beteckningen »Union Populaire» gått samman i en valkoalition med ett program liknande Unidad Populares – i spetsen för en nationell organisation, »Collectif Solidarité Chili», vilken omfattar arton olika politiska partier och organisationer och populärt kallas »Cartel des 18». Vid sidan av denna står den mer betydande »Comité de Soutien à la Lutte Révolutionnaire du Peuple Chilien». Den är organiserad på nationell nivå och i dess över 400 basgrupper är inte mindre än cirka 20 000 aktivister verksamma. Kommittén, som ger ut informationsbulletinen »Chili: La Lutte Continue» och som har publicerat ett flertal arbeten om Chile, är – liksom den svenska Chilekommittén – uppbyggd kring principen om individuellt medlemskap. De organisationer som stöder den är AMR, Cause du Peuple, Jeunesse Socialiste, Pour le Communisme, PSU, Révolution och Rouge (d v s ex-Ligue Communiste) samt, delvis av annan karaktär, CERES och CEDETIM.

I Västtyskland finns en hel rad solidaritetsorganisationer, delvis av politiska skäl, delvis p g a landets federala struktur. »Kommunistische Partei Deutschlands» är dominerande inom en betydande anti-imperialistisk kommitté. I övrigt bedrivs solidaritetsarbetet av organisationer som AELA (»Asociación de Estudiantes Latinoamericanos» – Latinamerikanska Studentföreningen), »Komité für ein sozialistisches Chile» (Hannover), »Sozialistisches Büro» (Frankfurt), men fr a av Chilekommittéerna i Berlin, Hamburg, München och andra städer. I

Demonstration mot en juntarepresentant i Köpenhamn.

Berlin publiceras den utmärkta informationsbulletinen »Chile Nachrichten», som innan 1973 års utgång redan utkommit med tolv nummer.

Av övriga länder i Västeuropa kan vi särskilt nämna Schweiz (bl a »Comitato Chile» i Muralto och »Chile-Komitee» i Zürich) och Belgien, vars »Comité de Soutien à la Lutte du Peuple Chilien» i Liège stod värd vid grundandet av de europeiska chilekommittéernas Samordningskollektiv i september 1973. I England har solidaritetsarbetet haft stora svårigheter att komma igång och rörelsen har splittrats i ett flertal organisationer som »Chile Solidarity Campaign», »Committee of Solidarity with the Chilean People», »Association for British-Chilean Friendship» etc. De publicerar informationsbulletinerna »Chile Fight» och »The Chile Monitor». I Holland finns likaledes en rad organisationer av vilka de mest betydande är »Chile komitee», »Chile Komitee Shaloom», »Santiago Thyssen», »Septuaginto» etc.

Utanför Västeuropa har solidaritetsrörelsen naturligtvis varit särskilt stark i de socialistiska länderna och i Latinamerika. I DDR, där minnet från fascismen fortfarande är starkt, är solidaritetsarbetet mycket betydande. En hel rad publikationer och filmer kommer därifrån. Flera solidaritetsmöten har organiserats och ett större antal chilenska och latinamerikanska flyktingar har tagits emot i landet. I Jugoslavien grundades en nationell Chilekommitté i början av 1974.

I Latinamerika är situationen annorlunda. I Uruguay, vars fascistiska civil-militära diktatur inte har mycket att avundas sin chilenska motsvarighet, är alla andra nyheter från och om Chile än de som kommer från juntan förbjudna. I Brasilien, Bolivia och Paraguay är läget detsamma. I Argentina, Peru, Colombia, Venezuela och Mexico är däremot solidaritetsrörelsen mycket stark, liksom – naturligt nog – på Kuba. I alla dessa länder – utom Kuba – är dock solidaritetsrörelsen splittrad i flera organisationer, i huvudsak kring Kommunistpartierna och kring den revolutionära vänstern. Slutligen bör vi nämna Kanada, vars »Comité de Solidarité Québec-Chili» bl a ger ut en utmärkt nyhetsbulletin från »Agence Chilienne de Contre-Information» (ACCI) och USA, där organisationer som »Non-Intervention in Chile» (NICH), »Chile Solidarity Committee», »United States Committee for Justice for Latin American Prisoners» och »North American Congress on Latin America» (NACLA) bedriver ett värdefullt kampanjarbete.

Nämnda solidaritetsorganisationer har alla – på något undantag när – grundats till stöd för det chilenska folket. Andra stående organisationer av mest varierande karaktär har emellertid i särskilda frågor gjort mycket betydande insatser. Det gäller t ex Amnesty International, Världsfredsrådet, Internationella Röda Korset, Fackföreningsinternationerna, Kyrkorna etc.

Den chilenska vänstern i exil

Inledningsvis skrev vi att splittringen inom den chilenska vänstern återverkat på solidaritetsarbetet utanför Chile. Utan att de grundläggande politiska skillnaderna mellan de solidaritetsorganisationer som bildats har kunnat överbryggas – de har ju fr a inrikespolitiska orsaker – så har emellertid dessa motsättningar kunnat dämpas sedan den chilenska vänstern i februari 1974 gått samman i en Politisk Samordningskommitté i Utlandet (»Comité Político del Coordinador en el Exterior») och bildat en Permanent Exekutivkommission (»Comisión Ejecutiva Permanente») med säte i Rom. (Den senare publicerar regelbundet en »Boletín Informativo» med nyheter från och om Chile). De första stegen mot denna enhetsstruktur i utlandet togs vid den kongress som de chilenska vänsterpartierna ur ex-Unidad Popular samt Revolutionära Vänsterrörelsen (MIR) höll i Havanna i början av december 1973 och där man fr a kunde komma överens om hur de insamlade medlen till stöd för Chiles kämpande folk skulle fördelas mellan partierna. Betydelsen av detta närmande är naturligtvis mycket stor, men får inte överdrivas. Det existerar inte en enda enad motståndsrörelse i Chile, utan de politiska partierna fortsätter att existera och att arbeta var för sig. Den politiska linjen och de avgörande politiska besluten kommer vidare inne från Chile och Samordningskommittén och Exekutivkommissionen förmedlar endast denna linje i de frågor kring vilka en överenskommelse nåtts, sprider information om kampen i Chile och samordnar solidaritetsarbetet i betydande frågor, t ex vad avser de politiska fångarna. Det är naturligtvis av grundläggande betydelse att en så stor enhet som möjligt kan uppnås i solidaritetsarbetet med Chiles folk. På samma sätt som den chilenska vänstern i exil skapat en struktur över partierna har det också i flera länder, huvudsakligen i Latinamerika, på sistone uppstått samordningskommittéer mellan de olika solidaritetsorganisationerna, vilka delvis kan koordinera solidaritetsarbetet och utgöra forum för diskussioner om hur detta skall organiseras på bästa sätt.

De tusentals chilenska och latinamerikanska flyktingar som lämnat Chile efter militärkuppen i september förra året, har också grundat solidaritetsorganisationer i flera länder. I Sverige existerar t ex »Comité Salvador Allende», uppbyggd kring de chilenska partierna, sedan oktober 1973. I Västtyskland finns en liknande »Comité Anti-Fascista Chileno» (COMACHI). I flera länder ger dessutom dessa kommittéer, eller ett eller flera politiska partier, ut nyhets- och informationsbulletiner. I Sverige publiceras sålunda nyhetsbulletinen »Noticias de Chile» regelbundet av utlandsrepresentationen för nyhetsagenturen »Resistencia». I Berlin utkommer »Si, Companero».

Solidaritetskonferenser

Sedan den chilenska fascistjuntan kommit till makten den 11 september 1973 har ett par betydande internationella solidari-

tetskonferenser med Chiles folk anordnats. Redan i slutet av september månad 1973 samlade Världsfredsrådet till ett möte i Helsingfors, där cirka 200 deltagare från ett 50-tal nationer bl a beslutade om en omfattande kampanj till stöd för offren och motståndsrörelsen; demonstrationer mot de multinationella företagen; informationskampanjer för att avslöja militärjuntans brott; upprättandet av en internationell tribunal för att döma dessa brott; kampanjer riktade mot en moralisk, politisk och ekonomisk isolering av juntan; etc. Liknande rekommendationer antogs vid Fredskrafternas Världskongress i Moskva i slutet av oktober 1973. I mars 1974 ägde så den första sessionen av Helsingfors-tribunalen rum. Den internationella Chilekommisionen, bestående av ett 50-tal internationellt kända jurister, politiker, fackföreningsledare och vetenskapsmän från ett 30-tal nationer, kunde där inhämta vittnesmål om Pinochet-juntans barbariska brottsligheter från ett stort antal chilenser och latinamerikaner. Denna första session av Helsingfors-tribunalen kommer i september 1974 att följas av en andra. För juni månad planeras vidare en större Paneuropeisk Chilekonferens, organiserad av de franska Kommunist- och Socialistpartierna i Paris, och en liknande Panamerikansk Konferens i Latinamerika.

Den svenska Chilekommittén har deltagit i eller varit representerad vid dessa internationella möten. I enlighet med dess principer om ett nära samarbete med den chilenska motståndsrörelsen och de chilenska vänsterpartierna, kontakter med anti-imperialistiska organisationer i Sverige och utomlands och öppenhet i debatten betraktas ett sådant deltagande som mycket betydande. Detta innebär naturligtvis inte att Chilekommittén villkorslöst deltar i vilken internationell manifestation som helst. Enligt stadgarna arbetar Chilekommittén »för materiellt och politiskt stöd åt den chilenska motståndsrörelsen i enlighet med de tre huvudparollerna: 1. Stöd det chilenska folkets kamp mot fascismen, för socialismen; 2. Kamp mot imperialismen; och 3. Frigge de politiska fångarna», samt »för att kunskaper om Chile och lärdomar av den chilenska kampen sprids, såväl inom som utanför organisationerna.» Detta innebär att Chilekommittén – i likhet med de flesta chilenska vänsterpartierna och den Chilenska Vänstern i exil – uppfattar kampen i Chile som en kamp vars strategiska mål är det socialistiska samhället; att denna kamp är det chilenska folkets kamp, d v s ledd av arbetarklassen och dess politiska förtrupper i allians med fattigbönder, sluminvånare och andra exploaterade i det chilenska samhället; att en reell och effektiv anti-imperialistisk kamp utgör ett grundläggande stöd för det chilenska folket; och att det är nödvändigt att grundligt studera det chilenska »exemplet» för att kunna dra lärdomar för den socialistiska strategin. Detta innebär också att Chilekommittén inte betraktar solidaritetsarbetet som något tillfälligt och snabbt övergående fenomen, utan tvärtom att det måste vara djupgående och bestående, anpassat till en lång och utdragen kamp i Chile – och troligen i andra länder i Latinamerika – och att en organisation i stånd att motsvara dessa krav måste byggas upp och att den politiska diskussionen måste föras ut till lokalgrupperna, på arbetsplatser, i fackföreningar, fabriker, skolor etc. I sina internationella kontakter har därför Chilekommittén främst inlett ett samarbete med de organisationer som har en liknande politisk linje och en uppfattning om solidaritetsarbetets former och innehåll som överensstämmer med Chilekommitténs.

I några länder, däribland Sverige, existerade mer eller mindre fungerande Chilekommittéer redan innan militärkuppen den 11 september 1973. Omedelbart efter kuppen samlades dessa i Liège i Belgien för att – i enlighet med de för ögonblicket rådande kraven – samordna solidaritetsarbetet och bygga upp ett informationsnät. Den 15 september kunde representanter från Belgien (»Comité de Soutien à la Lutte du Peuple Chilien»), Frankrike (»Comité de Soutien à la Lutte Révolutionnaire du Peuple Chilien»), Nederländerna (»Chile Komitee»), Sverige (»Chilekommittén») och Västtyskland (»Komité Solidarität mit Chile») bilda ett Europeiskt Samordningskollektiv (»Collectif Européen de Coordination de la Solidarité avec le Chili»), med säte i Liège. De i Europakollektivet ingående Chilekommittéerna uttalade där »sin vilja att på alla sätt utöka aktionerna till

stöd för alla de former av motstånd som det chilenska folket kommer att välja i sin kamp mot fascismen, för socialismen» samt enades om ett handlingsprogram kring följande punkter:

1. Utöva påtryckningar mot respektive regeringar mot ett erkännande av juntan eller varje annan regering juntan kan tänkas tillsätta;
2. Utöva påtryckningar mot respektive regeringar så att asylrätten tillerkännes chilenska och latinamerikanska flyktingar;
3. Fördöma militärhjälp till juntan;
4. Kräva att den ekonomiska och materiella hjälpen till juntan inställs och förvägras den i framtiden;
5. Motsätta sig att betalningen av kopparen – det chilenska folkets egendom – effektueras till juntan;
6. Uppmana Kommissionen för de Mänskliga Rättigheterna och Internationella Röda Korset att sända undersökningskommissioner till Chile;
7. Stödja det chilenska folkets kamp materiellt och politiskt.

Detta program var i hög grad betingat av omständigheterna dagarna efter kuppen. Vid denna tid inriktades Europakollektivets aktiviteter på uppvakningar, portesttelegram till juntan, insamling av mediciner och läkemedel, kanaler till Chile etc. Sedermera arbetet breddats. Så t ex har den franska Chilekommittén särskilt arbetat för att lösa informations- och dokumentationsproblemen och i Paris lagt grunden till ett

Chiledemonstration i Paris den 9 dec. 1973.

Europeiskt Samordningscentrum för Information om Chile (»Coordination Européenne d'Information sur le Chili»). Vidare har ett antal möten och demonstrationer anordnats inom ramen för Europakollektivet, bl a samlade en demonstration i Paris i början av december 1973, riktad mot den förestående Parisklubben, mer än 40 000 deltagare.

I takt med att nationella solidaritetskommittéer grundats i andra länder och med att dessa anslutits till Europakollektivet har behovet av ett större möte, vid vilket formerna och innehållet i solidaritetsarbetet samt andra problem kan diskuteras, gjort sig allt mer gällande. I början av januari 1974 sammanträdde därför representanter för Chilekommittéerna i Belgien, Danmark, England, Frankrike, Italien, Nederländerna, Schweiz, Sverige och Västtyskland i Frankfurt i Västtyskland, för att dra upp riktlinjerna för ett sådant möte. Här beslutades att en Europeisk Chilekonferens skall anordnas i Frankfurt under dagarna 24–26 april 1974. Vid konferensen, till vilken inte endast Chilekommittéer utan också politiska partier och organisationer som varit aktiva i solidaritetsarbetet för Chile, liksom representanter för de chilenska vänsterpartierna och den chilenska vänstern i exil, skall inbjudas, skall erfarenheterna från det chilenska folkets kamp för att bygga ett socialistiskt samhälle diskuteras utifrån följande program:

1. Fördjupning av klasskampen under regeringen Unidad Popular;
2. Bourgeoisins resning och statskuppen;
3. Vänsterns strategier;

4. Det chilenska »exemplen» betydelse för Europa;
5. Formerna för solidaritetsarbetet.

Det »tysta» solidaritetsarbetet

I denna introduktion till en mer regelbunden uppföljning av det internationella solidaritetsarbetet har vi koncentrerat oss till en presentation av de mer betydande organisationer som arbetar för det chilenska folkets sak och de större möten och konferenser som avhållits. De mycket omfattande solidaritetsyttringar som ägt rum i »det tysta», i det dagliga arbetet, har vi inte behandlat. Över hela jordklotet har emellertid dessa verksamhet bidragit till juntans internationella isolering. Kulturella evenemang, föredragsserier, filmvisningar m m har placerat Chile och det chilenska folkets kamp bland folken utanför Chile. Brevkampanjer och telegram till Chile och militärjuntan med krav om ett slut på förtrycket, respekt för de mänskliga rättigheterna, stängande av koncentrationslägren, frihet för de politiska fångarna, avskaffande av det »Inre Krigstillstånd» juntan proklamerat etc har utgjort ett ständigt tryck på densamma. Ett flertal regeringar, politiska partier, organisationer och privatpersoner har också gjort betydande insatser för att rädda livet på förföljda chilener och latinamerikaner och öppnat sina ambassader, länder och hem för flyktingar från Chile. I Sverige kan vi vara särskilt stolta över den svenska ambassadören Harald Edelstams – »Companero Harald» – exemplariska insatser i detta avseende.

Juntans kontraoffensiv, kapitalets samarbete och svaret från världens arbetare och folk

Det är i dag nödvändigare än någonsin att bredda den internationella solidariteten med Chiles kämpande folk och fördjupa den internationella kampen mot fascistjuntan och dess lierade i de kapitalistiska länderna. Det grundläggande är att inte ge diktaturen något andrum, utan att dag för dag öka dess isolering och förstärka stödet från världens arbetare och folk till det chilenska folket. Juntan är mycket medveten om sin ökande internationella isolering och organiserar därför en propagandistisk kontraoffensiv utanför Chile. Den har utnämnt press- och kulturattachéer till de olika ambassaderna att leda denna offensiv som – i likhet med den chilenska »representanten» i Sverige, Luciano Vásquez – rekryterats ur de ultrareaktionära kretsarna kring tidningen »El Mercurio», radiostationen »Agricultura» etc, d v s samma personer som var ansvariga för den omfattande press- och radiokampanj som förberedde och iscensatte statskuppen den 11 september 1973. I takt med att de första spontana reaktionerna mot militärjuntans brutala kriminalitet börjar avta och Chile inte längre ges någon plats på tidningarnas förstasidor, fördjupas också samarbetet mellan de härskande klasserna i de imperialistiska länderna och militärjuntan. Det stöd och den handel som förvägrades Chile under regeringen Unidad Popular beviljas nu fascistjuntan. Parisklubben sammanträder för att hjälpa regimen med avbetalningarna på dess utlandsskulder. Världsbanken och andra »internationella» finansorganisationer beviljar juntan lån och krediter. Handeln med chilenska varor – och i synnerhet koppar – fortsätter och vapenförsändelserna till militärjuntans förtryckarapparat ökar.

Hittills har den internationella solidariteten försvårat juntans propagandaoffensiv och det internationella kapitalets stöd till juntan. Den delegation av resande »ambassadörer» som juntan utsände för att »förklara sanningen bakom kuppen» och som leddes av den fascistiske ledaren för åkeriägarnas »gremio», León Vilarín, blev tex bojkottad i Bolivia, utsparkad ur Venezuela och förvägrad inresstillstånd i Venezuela. I Frankrike, där solidaritetsarbetet utvecklats kring parollen: »Endast en ambassadör: Motståndsrörelsen!», kunde Chilekommittén i december 1973 ockupera det hotell Vilarín och Cla bodde på. Under ledning av Kommunistpartiets ungdomsförbund ockuperades likaledes den chilenska ambassaden i Paris och Socialistpartiets ungdomsförbund intog det statliga flygbolaget Lan-Chiles lokaler.

Senare har den franska Chilekommittén givit ytterligare prov på en djup solidaritet med Chiles folk. Den 15 februari 1974

kunde den smycka den chilenska ambassaden i Paris med den enda symbol som verkligen representerar fascistjuntan, en stor flagga från Nazi-Tyskland, och vid tillfället för den nye »ambassadörens» – Durán Villareal, liksom Luciano Vá anordnades stora demonstrationer i Paris och i landsorten. Mot folkets mobilisering och till skydd för fascistjuntan svarade Poupidou-regimen – på det våldsamma sätt som utmärker den – med en polisrepression som gav den rätta innebörden i Frankrikes erkännande av juntan.

Världens arbetare och folk har också reagerat mot handeln med chilenska varor och vapenförsändelser till Pinochet-juntan. I England, Frankrike, Nederländerna, Italien och t o m i USA, har hamnarbetarna vägrat att lossa kopparlaster från Chile. Också i Sverige har Hamnarbetarförbundet beslutat att inte befatta sig med den koppar som kommer från juntans Chile. Betydelsen av detta uttryck för en sann internationalism kan inte nog understrykas. Över 80 procent av den chilenska exporten är baserad på koppar och 90 procent av densamma går till England, Frankrike, Italien, Japan, Sverige, USA och Västtyskland. En total bojkott mot kopparimporten från Chile i dessa länder skulle försvaga fascistjuntans ställning avsevärt och utgöra en mycket konkret hjälp till motståndsrörelsen. Också vad beträffar vapenförsändelserna från de kapitalistiska länderna till militärjuntan har världens arbetare gjort stora insatser. I England, där regeringen avsett att exportera ett antal krigsfartyg och flygplan av typ Hawker Hunter till juntan, har arbetarna svarat med strejker och demonstrationer. Samma sak i Frankrike. I Argentina, vars läge som gränsland till Chile ger det en särskilt stor betydelse och där Perón-regimen avslöjat sin verkliga karaktär genom att bevilja juntan krediter på 150 miljoner dollar, samt i största diskretion exportera jeepar, lastbilar, militärambulanser, kulsprutor, ammunition, gas m m av både inhemsk och utländsk fabrikation, har ett omfattande sabotage mot vapenförsändelserna inletts. Revolutionära och vänsterperonistiska organisationer som »Comandos Populares de Liberación» (Folkliga Befrielsekommandon) och »Comandos de Apoyo a la Resistencia Revolucionaria Chilena» (Stödkommandon för det Chilenska Revolutionära Motståndet) står i spetsen för dessa aktioner.

Det internationella stödet måste breddas ytterligare

Den internationella solidariteten med Chiles kämpande folk har varit mycket omfattande under de sex månader som förflutit sedan den inhemska och utländska reaktionen med militären som sitt redskap störtat Salvador Allendes regering. I sina kommunikéer och uttalanden har de chilenska vänsterpartierna och den Chilenska Vänstern understrukit hur mycket den betytt som ett mäktigt moraliskt stöd för det chilenska folket och för att isolera juntan. Sedan Chilekommittén i Frankrike genomfört sina omfattande demonstrationer mot fascistjuntans representanter i landet sände tex Revolutionära Vänsterrörelsen (MIR) ett meddelande till de franska kamraterna i vilket den bl a skrev: »Först tiotusentals demonstranter och därefter sådana aktioner utgör en mycket betydande uppmuntran för vår kamp, för arbetarnas kamp. Återgivna tack vare fascismens dumheter i hela Chile, återger de tro och mod åt alla dem som efter nederlaget börjat tvivla. Tack Kamrater!». Denna internationalism måste breddas och intensifieras. Kampen mot gorilladiktaturen förs inte bara i Chile utan också här i de imperialistiska länderna. Vi måste vidare komma ihåg att även om Chile i dag utgör den svagaste länken i det fascistiska och beroende Latinamerika, så förs också kampen i Brasilien, Bolivia, Uruguay, Argentina m fl länder. Kampen för socialismen i Latinamerika kommer att bli långvarig och kontinental. Låt oss anpassa det internationella solidaritetsarbetet därefter.

BEKÄMPA IMPERIALISMEN!

UTVECKLA DEN INTERNATIONELLA KAMPEN MOT DIKTATUREN!

STÖD DET CHILENSKA FOLKETS KAMP MOT FASCISM, FÖR SOCIALISM!

I CHILE KÄMPAR AMERIKA!

Internationell kontaktman

CHILEKOMMITTENS

Chilekommitténs kampanjvecka 11–17 mars kring temat Frige De Politiska Fångarna, har nyligen avslutats och rapporter från lokalgrupperna strömmar in till redaktionen.

Chile-veckan har i hela landet präglats av ett intensivt solidaritetsarbete med många olika typer av aktiviteter; demonstrationer, solidaritetsmöten, appellmöten på gator och torg, debatter, utställningar, flygbladsutdelning, bulletin-, bok-, tidskrifts- och skivförsäljning, filmvisning, teater, inslag av chilensk och annan latinamerikansk folkmusik m m.

Breda aktionsenheter med en hel rad olika organisationer har genomförts över nästan hela landet. Av inkomna rapporter från lokalgrupperna kan följande utläsas:

STOCKHOLM

I Stockholm, liksom på många andra håll i landet, kulminerade Chilekommitténs kampanjvecka med en stor demonstration på lördagen. Det var samling i Kungsträdgården och tal av en kamrat från ChK om behovet att stärka och fördjupa solidariteten med det chilenska folket med utgångspunkt från Chk:s tre huvudparoller. Demonstrationståget med cirka 1 300 kamrater tågade sedan mot fascisternas ambassad på Artillerigatan.

Övervakad av ett kraftigt polisuppbåd höll en chilensk kamrat ett anförande utanför ambassaden. Den trots kall snålblåst goda uppslutningen och militanta stämningen bekräftade riktigheten i följande utdrag ur talet:

– Vi har samlat här för att tala om för juntan att Chiles folk inte står ensamt. Låt fascisterna Luciano Visques, juntans man här på ambassaden, berätta för sina uppdragsgivare att solidaritetsarbetet fortsätter med oförminskad styrka. Men inte bara det. Låt honom berätta för Pinochet och hans anhang att solidaritetskänslan blir starkare för var dag som går, att Chilekommittén i dag är starkare än någonsin. Militärjuntan ska veta att för varje mördad och torterad kamrat så höjs tusentals röster till protest, och samtidigt utvecklas och breddas formerna för stöd åt motståndsrörelsen.

René Plaza talar i Folkets Hus

Vid ett möte i Folkets Hus i Stockholm på onsdagen inledningstalade Anna-Karin Sjödin om den aktuella situationen, om Chileveckan och behovet av ett intensifierat solidaritetsarbete.

Kvällens huvudtalare var René Plaza, vice ordförande i CUT (Chilenska LO) och medlem i MAPU:s politiska kommission. Han inledde med en historisk tillbakablick över arbetarklassens kamp från början av 1900-talet och fram till i dag:

– »Klasskampen skärptes oupphörligt och har alltid inneburit en hård kamp, betonade han. Vi chilenska arbetare har en kamptradition som är fylld av hjältar och martyrer. Vi är en arbetarklass som har smitts av det bästa av stål, på klasskampens städ».

1970 erövrade Unidad Popular regeringsmakten. Plaza sade bl a om UP:s tre år vid makten:

– »Unidad Populärs demokratiserande och anti-imperialistiska politik med kamrat Salvador Allende i spetsen utvecklade klasskampen i Chile och förde den till dess yttersta gräns. Imperialismens och monopolbourgeoisins intressen skakade i grunden. Folkets fiender var inte beredda att förlora sin makt.

De tog till alla politiska och ekonomiska motåtgärder för att lägga hinder i vägen för uppfyllandet av Unidad Populärs program. Och de gick till ytterligheter för att ta tillbaka den del av den politiska makten som de förlorat. Den 11 september genomförde de statskuppen med de blodigaste repressiva metoder som Latinamerikas historia upplevt.»

Men enligt Plaza står orsakerna till detta nederlag inte bara att finna i fiendens, imperialismens och dess chilenska lakejers styrka och bakslughet. Den chilenska processen har inte bara givit den chilenska arbetarklassen och dess partier viktiga lärdomar. Den har också givit viktiga lärdomar när det gäller folkens revolutionära kamp i sin helhet.

– »Att störta monopolbourgeoisin och fascistjuntan är vårt mål. Att samla krafter och använda alla kampformer, fackliga, militära och politiska är vår uppgift. Arbetarklassen och den revolutionära vänstern kommer att tillsätta en provisorisk revolutionär regering, som kommer att vara en produkt av de intressen som finns inom den gemensamma anti-fascistiska fronten. Den kan inte bli någon ny borgerligt demokratisk regering.»

René Plaza avslutade sitt tal med att betona vikten av ett långsiktigt solidaritetsarbete. Vi måste ha tålamod, menade han. Kampen blir lång och solidaritetsrörelsen har många viktiga uppgifter framför sig.

Poder Popular (Folkmakt) i Chile under Allende-tiden

Chilekommitténs kampanjvecka avslutades på söndagen med en debatt kring temat »Folkmakt i Chile under Allende-tiden». Inbjudna till panelen var företrädare för olika vänsterrörelser i Sverige, inklusive socialdemokratiska partiet.

Till mötet kom en representant från resp. Förbundet Kommunist (FK), Revolutionära Marxisterna Förbund (RMF), Vänsterpartiet Kommunisterna (VPK), Sveriges Kommunistiska Parti (SKP) och Sveriges Arbetares Centralorganisation (SAC).

Stefan de Vylder från Chilekommittén, som var mötesordförande, förklarade att debatten var ett led i Chilekommitténs arbete för att nå sin målsättning: »... Chilekommittén arbetar för att kunskaper om Chile och lärdomar av den chilenska kampen för socialismen sprids, såväl inom som utanför organisationen.»

Tor Sellström, också från ChK, inledde med att utifrån Unidad Populärs valprogram från 1970 skissera utvecklingen av det man i Chile kallade Poder Popular (Folkmakt). De efterföljande diskussionerna kretsade kring det rubricerade temat och synen

KAMPANJVECKA

Demonstration i Stockholms hamn.

på UP-perioden samt framtidsperspektiven för kampen i Chile och Latinamerika.

Denna typ av debattmöte i kombination med det övriga intensiva solidaritetsarbetet under Chile-veckan blev ett mycket positivt och lärorikt inslag.

PEDAGOGISKA INSTITUTIONEN VID STOCKHOLMS UNIVERSITET

Pedagogiska Institutionens Chilekommitté anordnade på tisdagen ett möte tillsammans med Socialdemokraternas Chileinsamling. Där visades ett bildband från Chile och Latinamerika, en chilenaar pratade om situationen i Chile nu och under Unidad Populares tid. Peter Torbiörnsson berättade om den brasilianska subimperialismens medverkan vid kuppen i Chile och dess roll i stort i Latinamerika. Till sist pratade Gösta Ohlsson från socialdemokraterna om deras Chileinsamling och om regeringens insatser för flyktingarna från Chile.

Mötet avslutades med informellt inmundigande av vin, öl och smörgås. De under mötet insamlade pengarna delades lika mellan Chilekommitténs och socialdemokraternas Chileinsamling.

SALTSJÖBADEN

På torsdagen hölls vid Saltsjögården, Tippens Köpcentrum, ett Chilemöte där Henrik Janbell talade om den aktuella situationen i Chile och vikten av det internationella solidaritetsarbetet. Där visades film och latinamerikanska kamrater stod för musiken.

OLOF PALME MÖTTES AV DEMONSTRANTER I NACKA

När Olof Palme anlände till Eklidens skola på lördagen för att

tala vid den socialdemokratiska arbetarkommunens årsmöte, möttes han av demonstranter. Medlemmar ur Nacka Chilekommitté hade samlats med plakat, bulletiner och flygblad utanför entrén.

Flygbladet beskrev tre punkter där Chilekommittén ansåg att den svenska regeringen understödde juntan ekonomiskt och man uppmanade medlemmarna i arbetarkommunen att »ställa Palme mot väggen» i dessa frågor.

Tre krav riktades till medlemmarna i arbetarkommunen:

1. Att kräva av Palme att de infrusna kopparpengarna – som finns hos överexekutorn i Sverige – tillfaller motståndsrörelsen i Chile;
2. Att Palme redovisar om några exportkreditgarantier ges till juntan;
3. Att regeringen bryter med Världsbanken.

På plakaten återkom dessa krav i »poetisk» utformning. Där stod bl a:

»Ta upp kampen mot Världsbanken»;

»Inga krediter till Chiles gorillor»;

»Inga kopparpengar till Chiles bödelsdrängar»;

»Varje öre i överexekutorns förvar till fronten i Chile för folkets försvar»;

»Nu vill vi se: Palme gå sista rondan med Internationella Valutafonden».

Demonstrationen fick ett blandat mottagande. Nästan alla tog emot flygbladen, några menade att dessa krav var ganska väl förankrade bland medlemmarna och flera köpte Chilebulletinen.

LIDINGÖ

På lördagen anordnades ett möte där en kamrat från Chilekommittén talade. Bakom opinionsmötet stod förutom Lidingö Chilekommitté: ABF, AGA:s verkstadsklubb, Arbetarkommunen, Galvo Dux verkstadsklubb, LIVA verkstadsklubb, SKP, SSU och VPK.

Där visades film och chilenska kamrater spelade och sjöng latinamerikansk folkmusik. Dessutom visades målningar, gjorda av chilenska barn som efter kuppen i Chile kommit till Sverige som flyktingar.

UPPLANDS VÄSBY

På torsdagen arrangerade Chilekommittén i Upplands Väsby tillsammans med Kulturnämnden ett möte som drog mycket folk. Programmet omfattade bl a tal av en kamrat från ChK, musik av gruppen Atacama, dansuppträdande av en uruguayansk grupp och uppläsning av Neruda-dikter av Helge Skoog.

I sin rapport skriver man: »Tiden efter mötet har vi nått ett förbättrat resultat under basarbetet. Blir det bestående så har våra ansträngningar inte varit förgäves.»

UDDEVALLA

Solidaritet med de politiska fångarna i Chile var temat för kampanjveckan i Uddevalla. Eftersom antalet aktiva i gruppen är ganska litet, blev kampanjen relativt begränsad. Men den blev ändå en framgång. Till det offentliga mötet som hölls kom omkring 40 personer, vilket var mer än väntat. Under veckan hade Chilekommittén dessutom utställningen »Venceremos» på biblioteket.

ARVIKA

Utställningen »Venceremos» var under veckan uppsatt dels på gågatan i centrum och dels i en del skolor i staden.

BORÅS

Trots att man inte kunde nå någon bredare aktionsenhet med andra organisationer anordnade Chilekommittén på lördagen en demonstration med efterföljande filmvisning. Demonstrationen drog för att vara i Borås mycket folk, ca 130 personer.

MALMÖ

På lördagen anordnades en »stående demonstration» på Gustav Adolfs Torg med fanor, informationsplakat, sånggrupp, bulletinförsäljning, bössinsamling och flygbladsutdelning.

På söndagen var det »Öppet hus» på Ungdomens Hus i Malmö med filmvisning: »Santiago september 1973», utställningen »Venceremos», bokbord och musik.

VÄSTERÅS

– Lokalgruppen i Västerås består av en ganska liten grupp aktiva. För att inte ta oss vatten över huvudet inriktade vi oss på två dagar för yttre aktiviteter.

På torsdagen hade vi ett program med »Sånger om frihet från Latinamerika» som lokalgruppen i Göteborg satt ihop, blandat med information från Chile och övriga Latinamerika.

På lördagen anordnade vi demonstration med appellmöte. Dessutom fanns hela veckan utställningen »Venceremos» bl a på biblioteket i stan.

NORRKÖPING

Chile-veckan i Norrköping arrangerades i samarbete med stadsbiblioteket och Folket i Bild/Kulturfront, som samtidigt hade sin årliga kulturvecka.

Två utställningar visades under veckan:

Affischutställningen »Venceremos» på två stadsdelsbibliotek. »Chile – Varför?», producerad av en grupp inom UBV, på biblioteket i centrum.

På tisdagen anordnades en chilensk musikkväll med gruppen Waina-Inti från Göteborg samt Norrköpings FNL-grupps sånggrupp. På onsdagen pratade författaren Sven Lindqvist om »Jord och makt i Sydamerika». Veckan avslutades på fredagen med appellmöte i centrum och ett opinionsmöte på biblioteket, där Chilekommitténs ordförande Anna-Karin Sjödin talade.

KALMAR

På fredagen anordnades en demonstration som avslutades med ett möte där René Plaza talade och Quilapayún spelade och sjöng.

Ur klipp i ortspressen: »Plaza betonade vikten av det internationella solidaritetsarbetet. Trycket från andra länder kan rädda tusentals från döden. Den ekonomiska blockaden är viktig, där har Hamnarbetareförbundet i de stora hamnarna i Sverige gått i spetsen genom att vägra lossa chilenska varor. Det viktigaste är en politisk solidaritet. Chiles kamp är en del av hela världens revolutionära kamp. 'Vi led nederlag', säger René Plaza. 'Nu måste vi göra ordentligt självkritik för att nederlaget inte ska upprepas. Och det är en sak som inte gäller bara Chile utan alla folks revolutionära kamp.' René anser att det var problemet med den politiska ledningen i Chile som var en av orsakerna till nederlaget. Folkfronten saknade en proletär och politisk ledning.

Första fasen i kampen för ett socialistiskt Chile är nu att ena alla progressiva i motståndet mot juntan. Det är en kamp för att ta tillbaka de demokratiska rättigheterna och få de politiska fångarna frigivna, men en kamp som aldrig kan stanna där.»

GÖTEBORG

Under veckan delades två flygblad ut. Utdelningen skedde selektivt på stora industrier och skolor då vi ansåg att utdelningen direkt på gatan var ineffektiv. Framföranden hölls på gymnasier på s k TTF-timmar (Timmar till förfogande). Fyra kvällsmöten anordnades och på Sprängkullen fanns en utställning om Chile under cirka två veckor. Möten med film, sång, musik och tal om Chile hölls på Lundby Fritidsgård, Folkets Hus i Mölndal, Sprängkullen samt Folkets Hus i Göteborg efter demonstrationen på lördagen.

Det faktum att en bredare aktionsenhet inte kunde uppnås gjorde att slutdemonstrationen på lördagen *kvantitativt* sett var ganska mager – ca 400 personer. Men ChK i Göteborg bedömde ändå demonstrationen, där en chilensk kamrat talade, som *kvalitativt* mycket lyckad och välorganiserad. I sin rapport säger man vidare:

– »Chile-veckan var kommitténs största satsning hittills.

Den höll för provet organisatoriskt och politiskt och vi tror inte att någon som deltog i arbetet eller besökte något möte var besviken.»

LUND

Trots att gruppen hade endast cirka 15 aktiva medlemmar lyckades man arrangera ett verkligt digert program för Chileveckan:

Måndagen: Möte om de politiska fångarna i Chile med en chilensk kamrat och Peter Torbiörnsson.

Tisdagen: »Juntans Chile»: Politisk-ekonomisk översikt av Bo Södersten, prof i nationalekonomi, Stefan de Vylder och Claes Brundenius.

Onsdagen: Chile-afton: Musik och diktläsning, Pia Alberts talade om kulturen i Chile, Tomas Wiehe, FNL:s sånggrupp, Avgrunden, Gunilla Poppe och Peter Ortman medverkade.

Lördagen: Demonstration med Claes Croner som talare och på kvällen anordnades en Chile-fest.

Söndagen: Seminarium om subimperialismen.

Demonstrationen stöddes av VPK, SKP, FK, RMF, KU, Lukriss, Latinamerikagruppen, Spanska Studentföreningen samt FNL-gruppen.

FALUN

Chilekommittén anordnade på måndagen tillsammans med ABF ett möte för ca 150 falubor. En metallarbetare från Brasilien, som under Unidad Populares tid befann sig i Chile, berättade om situationen där före och efter kuppen, om Brasiliens roll i kuppen och i Latinamerika i sin helhet.

Under mötet framförde Dalateatern ett sång- och textprogram med temat »Vi ska segra!», en historik över det chilenska folkets kamp. ChK anordnade under veckan även ett möte på fängelset i Falun.

Demonstrationståget i Stockholm den 16 mars har här nått fram till juntans ambassad.

Övriga aktiviteter

Av brist på utrymme i Bulletinen och p g a att alla rapporter från lokalgrupperna inte kommit in ännu kan vi bara informera om en del av alla de aktiviteter som ägde rum under kampanjveckan.

Före kampanjveckan gjorde Claes Croner en turné i Sverige och talade i samband med att utställningen »Venceremos» visades. Turnén pågick under en månad. De städer som besöktes var Östersund, Umeå, Luleå, Kalix, Kristianstad, Lund, Simrishamn samt ett antal skolor på olika ställen i landet.

Claes Croner, Ulla-Britt Croner och Pia Alberts har tillsammans med Per Bengtsson och Björn Ed på Riksutställningar gjort utställningen »Venceremos». Den kan erhållas gratis mot ett distributionsbidrag av 15 kr. För det får beställaren åtta affischer plus en katalog i 25 ex med ett studiematerial om Chile, intervjuer med flyktingar som vistas i Sverige och en sammanfattning av utställningens innehåll. Upplagan är begränsad men finns fortfarande att beställa hos: Riksutställningar, Sandhamnsgatan 63, 115 28 Stockholm. Tel 08-63 51 80.

En annan utställning som användes under Chileveckan är »Chile – Varför?». Den har gjorts av en grupp ur UBV och kan beställas (lån) från Chilekommittén i Göteborg.

Under kampanjveckan har också namnlister för »Kampanjen för frihet för de politiska fångarna i Chile» cirkulerat.

Att en del lokalgrupper inte anordnade några större aktiviteter under Chile-veckan berodde på att de strax före kampanjveckan arrangerat större möten eller demonstrationer. Så hade t ex ChK i Solna-Bergshamra den 20 februari kallat till ett opinionsmöte i Vasalundsskolan med Hugo Blanco som talare och en musik- och dansgrupp från flyktingförläggningen i Sättrabrunn. Mötet besöktes av omkring 400 personer. Medarrangörer var FNL-grupperna, FK, MLK, RMF, SKP och VPK.

Kristna Vänstern (IC):

Vårt strategiska mål: Att krossa

Chilebulletinen intervjuar en representant för den kristna vänstern (Izquierda Cristiana, IC).

Fascismens karaktär i Latinamerika?

Traditionellt har det i Latinamerika funnits regimer som grundat sig på våld. Våld har varit den agrara oligarkins sätt att bevara den politiska makten.

Under 1960-talet och efter statskuppen i Brasilien 1964 har dessa militära regimer fått nya utmärkande drag: de har utvecklats till regimer av fascistisk art, och de kännetecknas framför allt av: 1) den styrka militären besitter och som makten baseras på 2) överlämnandet av kontrollen över ekonomins nyckelsektorer till de inhemska och utländska monopolen, och 3) det ökande politiska beroendet av USA och av vissa västeuropeiska länder som följer av nödvändigheten av utländskt stöd åt regimerna.

Statskuppen i Brasilien har skapat en ny modell för högerms och de reaktionära krafternas agerande i Latinamerika. Denna kupp representerar en modell som senare har kommit att kopieras i Bolivia, Uruguay och nu senast i Chile. Även andra diktaturer, som Stroessners i Paraguay, har börjat rätta sig efter den brasilianska modellen.

På grund av sin storlek och nationella tyngd på den sydamerikanska kontinenten utövar Brasilien ett starkt inflytande på utvecklingen i de övriga länderna, och Brasilien har haft en stor betydelse för den latinamerikanska fascismens framväxt. Brasilien för vidare en mycket expansionistisk politik, en politik som skulle vara otänkbar om inte USA samtyckte och direkt eller indirekt gav sitt stöd åt Brasilien och åt militärregimerna i Bolivia, Uruguay och Chile. I själva verket är det USA som kontrollerar de politiska skeendena på kontinenten, men man låter Brasilien utföra det smutsigaste jobbet i syfte att inte skada sitt eget anseende i världen.

Den latinamerikanska fascismens utmärkande drag är mycket konkreta. Regimerna kallas fascistiska i den bemärkelsen att många av dess åtgärder överensstämmer med de som tillämpades under 30- och 40-talen av de tyska nazisterna och de italienska fascisterna. Deras makt baseras på förtryck, och den ekonomiska ordning de förespråkar är utan tvekan kapitalistisk. Det rör sig om starka regimer som via privilegier till monopolgrupperna och genom ett utnyttjande av den billiga arbetskraften strävar efter att reproducera villkoren för den kapitalistiska ackumuleringen i dagens Latinamerika där inte, såsom fallet är i de utvecklade länderna, de organiserade arbetarna genom sin kamp lyckats öka priset på sin arbetskraft.

En skillnad gentemot den europeiska fascismen är vidare att det i Latinamerika inte finns fascistiska masspartier, utan det är armén som utgör maktens ryggrad. Avsaknaden av partier visar regimernas brist på masstöd. De saknar en social bas av någon betydelse, de backas endast upp av respektive länders privilegierade minoriteter. De har heller inte någon ideologi eller utvecklingsmodell som kan knyta upp bredare sektorer av samhället till stöd åt regimerna.

Av denna situation följer ett tredje huvuddrag: utövandet av makten kan endast grunda sig på våld, repression och terror. Fascismen i Latinamerika kan endast överleva genom terror, och eftersom den saknar folkligt stöd blir det till en nödvändighet att krossa de progressiva politiska partierna och arbetarnas, böndernas och sluminvånarnas sociala organisationer. Makten kan endast baseras på bajonetter.

Kuppen i Chile är fascismens högsta uttryck. Med USA-imperialismens och de brasilianska gorillornas stöd använde sig fascisterna av den mest brutala form av maktövertagande man kan tänka sig.

Vilka är den chilenska motståndsrörelsens taktiska och strategiska mål?

Vi har ett enda strategiskt mål: att krossa diktaturen och påbörja byggandet av ett socialistiskt samhälle. För att uppnå detta övergripande mål måste juntan besegras såväl politiskt som militärt. Följaktligen blir vårt andra mål att åstadkomma en total isolering av militärjuntan. Att förmå så många grupper som möjligt att förstå att deras intressen trampas ned av den fascistiska juntan. På det internationella planet måste vi se till att USA blir helt och hållet isolerat i sitt stöd åt den fascistiska juntan.

Av dessa skäl har IC definierat bildandet av en bred anti-fascistisk front som det viktigaste taktiska målet. Kring en socialistisk förtrupp måste denna front samla så breda demokratiska sektorer som möjligt, inklusive de som är emot juntan av rent humanitära skäl. Denna front förutsätter naturligtvis en förtrupp, och denna förtrupp måste baseras på något som redan är en realitet i Chile: alliansen mellan arbetarklassen och de fattiga i städerna och på landet. Dessa sektorer – proletariatet i vid bemärkelse – är de enda som i Chile, liksom överallt i Latinamerika och i resten av världen, äger den styrka, vision och kraft och det historiska perspektiv som krävs för att kring sig samla andra skikt i en framgångsrik motståndskamp mot fascismen.

De arbetsuppgifter som den chilenska vänstern har tagit itu med inom ramen för motståndet mot fascismen har i första hand gått ut på att reparera de skador som har tillfogats partierna, arbetarklassens organisationer och själva stämningen bland massorna till följd av den brutala repressionen. Vi tror att denna etapp redan är slutförd och att man idag håller på att organisera den underjordiska apparaten så effektivt som det är möjligt under de förhållanden som råder. Vår taktiska målsättning är att isolera juntan, vilket medför att partierna och arbetarklassens organisationer söker så många bundsförvanter som möjligt bland medvetna och progressiva chilensare. Vi bör göra motstånd mot juntan tills den är definitivt besegrad. Det förutsätter utan tvekan en militär kamp och att diktaturen besegras militärt.

Lantarbetare som ockuperat ett storgods i södra Chile 1972.

diktaturen och bygga socialismen

Hur ser du på framväxten av en motståndskamp i Chile ur latinamerikansk synvinkel?

Den chilenska motståndsrörelsen kommer inte att segra om det inte tas upp en kamp i hela Latinamerika och om inte demokratiska och socialistiska krafter segrar i andra länder; på den punkten är alla chilenare överens och klart medvetna. Vi bör tänka internationalistiskt. Det är på hela den latinamerikanska kontinenten som USA-imperialismen och de brasilianska gorillorna bedriver sin dominanspolitik. Det kommer inte att bli frågan om några individuella eller isolerade händelseförlopp; i det sammanhanget tror vi på två grundprinciper: 1) Alla demokratiska och socialistiska krafter i Latinamerika bör samarbeta i en bred front som också omfattar nationalisterna och alla som inser folkets verkliga intressen i Latinamerika, och vi bör gå in för militär kamp; 2) det blir inte frågan om någon lätt demokratisk seger, vilket visas av de chilenska erfarenheterna.

Vad imperialismen i själva verket syftar till är att hålla lag och ordning på sin bakgård, därför ger man den brasilianska gorillaregimen rollen som polis. I Chile har man visat att man är beredd att betala priset av tusentals döda, tusentals förstörda familjer, att man inte skyr några medel. Mot detta står revolutionärernas, demokraternas och de verkliga latinamerikanska nationalisternas starkaste vapen: solidariteten, arbetet tillsammans. Arbetet är mycket svårt, kampen kommer att bli lång. Men den har redan börjat ena de revolutionära krafterna med vissa nya grupper som öppnar möjligheter till en förändring av styrkeförhållandena.

Just det faktum att fascisterna tvingas driva sin politik till det yttersta gör att rent nationalistiska demokratiska grupper inser att deras intressen i själva verket står i motsats till imperialismen och de härskande borgerliga grupperna. Dessa demokratiska grupper kommer undan för undan att växa och förena sig med revolutionärerna för att ge upphov till denna breda bas. Vi chilenska kristna tror också att medvetenheten och den revolutionära kraften kommer att öka mer och mer i Latinamerika. Vi har inget syfte som skiljer sig från de andra revolutionära krafternas. Tvärtom, vi är övertygade om nödvändigheten av enhet, enhet genom handling. Tillsammans med dessa andra krafter kommer det genom ett hårt och långvarigt arbete att bli möjligt att uppnå en förändring av styrkeförhållandet på kontinenten. På samma sätt som Vietnam, Laos och Kambodja går mot seger när alla folk i Indokina kämpar mot imperialismen, på samma sätt som de arabiska folken lyckas göra sin röst hörd när de uppnår enighet – på samma sätt kommer folken i Latinamerika att segra först när alla progressiva, demokratiska och socialistiska krafter arbetar tillsammans och när de inser att kampen måste omfatta militära stadier.

Tror du att en ideologisk diskussion inom den chilenska vänstern idag försvagar eller förstärker enigheten?

Den ideologiska kampen är vårt främsta vapen mot fascismen. Inom vänstern är det förstärkandet av enigheten som är mottot för dagen, och det strategiska målet bygger på uppnående av enighet. Det chilenska folkets framtid hänger på att alla revolutionära grupperingar kan enas. Men denna enighet som vi strävar mot kan aldrig uppnås till priset av en avsaknad av en ideologi som förenar alla revolutionärer; den ideologiska kampen inom vänstern är av godo om den möjliggör för oss att förbättra vårt arbete. Detta är vår grundläggande uppfattning. En ideologisk diskussion kan och bör föras, den har stor betydelse för formandet av en förtrupp och den krävs för att uppgifterna skall kunna definieras rätt. Men den bör samtidigt vara underordnad det mäktiga instrument i folkets kamp som enandet av alla revolutionära krafter utgör.

I ett teoretiskt perspektiv kan mitt svar kanske förefalla väl abstrakt, men under de förhållanden som den chilenska motståndsrörelsen idag arbetar är det utan tvekan möjligt att i en dynamisk process förena de två till synes oförenliga kampformerna ideologisk kamp och strävan till enighet.

Hur bör avslutningsvis solidaritetsarbetet för Chile bedrivas? Vilka är dess främsta uppgifter?

Till att börja med vill jag i egenskap av representant för den chilenska motståndsrörelsen uttrycka min djupa tacksamhet för de fantastiska solidaritetsarbete som de demokratiska och progressiva krafterna i Europa och Amerika har utvecklat till stöd för Chiles folk.

De mål som vi chilenare ser för det internationella solidaritetsarbetet kan sammanfattas i tre punkter. Vi menar, till att börja med, att den breda och omfattande solidaritetsrörelsen bör sträva efter att fullständigt isolera juntan, att isolera juntan så till den grad att till och med dess främste uppbackare, USA, förhindras att agera till stöd åt juntan. Ty om inte USA backade upp juntan skulle det chilenska folkets kamp för att bekämpa och krossa diktaturen underlättas oerhört.

Vidare bör det internationella solidaritetsarbetet syfta till att främja den chilenska motståndsrörelsens utveckling. Det materiella stöder bör inriktas på att så effektivt som möjligt underlätta för motståndsrörelsen inom Chile att bekämpa diktaturen.

För det tredje menar vi att de chilenska erfarenheterna kan och bör utnyttjas för att demonstrera för världens folk vilka medel som imperialismen och de inhemska oligarkierna är beredda att tillgripa för att bevara sitt herravälde och sina ruttna intressen. Detta är något som exemplet Chile med skärpa har präglat in i mänsklighetens medvetande, och lärdomarna bör tas till vara så att folken medvetandegörs och så att förtrupperna i de olika länderna skärper sin vaksamhet och lär sig att undvika eventuella upprepningar.

Jag vill slutligen uttrycka mitt tack för den solidaritet som har visats oss. Det tillkommer inte oss chilenare att tala om vilka olika former som varje lands solidaritetsarbete bör antaga, men jag vill tillägga att jag hoppas att den diskussion om de chilenska erfarenheterna som förs inte bidrager till att försvaga det chilenska folkets möjligheter att bekämpa diktaturen.

Tack.

(Intervjun gjord i början av mars)

Bautista van Schouwen

MIR:

»Nedanstående dokument författades i oktober månad, bara några få veckor efter kuppen, av Bautista van Schouwen, medlem av vår politiska kommission och av vår centralkommitté. Efter att ha varit utsatt för en intensiv klappjakt från juntans sida tillfångatogs Bautista van Schouwen mer eller mindre av en slump den trettonde december.

Efter gripandet och fram till mitten av januari blev han, och detta är fullständigt klarlagt, utsatt för den mest djävulska tortyr. Han blev förd till Militärsjukhuset i medveten tillstånd, helt förstörd av den tortyr han underkastades av det samordningsorgan kallat »DINA» som den militära underrättelsetjänsten, krigsmakten och karabinjärsstyrkan inrättat för sina specialutbildade slaktare. Ett par dagar senare förbättrades hans tillstånd något och han blev — trots läkares protester — förflyttad från Militärsjukhuset, och återigen utsattes han för den mest blodtörstiga tortyr, varefter han ånyo i medveten tillstånd och nu i ännu sämre kondition än tidigare lades in på Militärsjukhuset. Svårt medtagen fördes han sedan bort av »DINA» — vart känner vi inte till. Enligt envisa men obekräftade rykten avled han senare till följd av skador åsamkade av den oavbrutna tortyren.

Vi riktar en maning till alla världens arbetare, revolutionärer och progressiva att förena sig i kampanjen för att tvinga fram ett upphörande av tortyren av Bautista van Schouwen. Må tortyren och det eventuella mordet på denna kämpande kamrat, som redan blivit en hjälte inom den chilenska folkliga motståndskampen, förvandlas till ett mäktigt vapen i hela världen mot den chilenska diktaturen! Vi uppmanar alla arbetare och studenter i hela världen att förena sig i kraven på att de chilenska slaktarna erkänner vad de har gjort med Bautista van Schouwen, att juntan inför världens ögon visar upp honom i det tillstånd han än befinner sig i — svårt torterad men levande eller massakrerad till döds!»

Efter ytterligare avslöjanden om tortyrcentralen »DINA» och om den chilenska »rättvisans», dvs de reaktionära domstolarnas,

stöd åt gorilladiktaturen tar MIR upp förföljelserna mot alla progressiva läkare — Bautista van Schouwen, som är (var?) kirurg, är långtifrån den ende läkare som fängslats och torterats av gorilladiktaturen. Om det chilenska läkarförbundets roll säger MIR-dokumentet bland annat:

»Läkarförbundet har inte bara underlåtit att hjälpa de fängslade läkarna utan har även aktivt backat upp gorillorna. Så har t ex den som till helt nyligen var ordförande i det chilenska läkarförbundet, Darwin Arriagada, låtit ange, fängsla och tortera många av sina kollegor. Vidare förnekade nyligen läkarförbundet helt fräckt Bautista van Schouwens egenskap av läkare — detta i ett svar till en svensk solidaritetskommitté som uttryckt sin solidaritet med Bautista van Schouwen.»

(Det svar från läkarförbundet som MIR hänvisar till är riktat till Chilekommittén och är det som återges i kopia nedan på denna sida. Red. anm.) Avslutningen på MIR-dokumentet har följande lydelse:

»Idag offentliggör vi Bautista van Schouwens sista skrivna ord. De ger en bild av hans syn på läget, och de ger idag ett korrekt uttryck för vår organisations avsikter och taktiska strävanden.

VI KRÄVER: ETT OMEDELBART UPPHÖRANDE AV ALL TORTYR!

FRIHET ÅT BAUTISTA VAN SCHOUWEN! OM HAN MÖRDATS KRÄVER VI ATT HANS SARGADE LIK VISAS UPP! FOLKETS MOTSTÅNDSKAMP MOT GORILLADIKTATUREN KOMMER ATT SEGRA!

GORILLORNAS BROTT KOMMER INTE ATT FÖRBLI OSTRAFFADE!

LÅT OSS FÖRVANDLA TORTYREN — ELLER MORDET — PÅ VAN SCHOUWEN TILL ETT MÄKTIGT VAPEN MOT GORILLAVÄLDET I CHILE!

MIRs Nationella Sekretariat, Februari 1974.»

BAUTISTA:

(...) »Den enorma utvidgningen av de demokratiska friheterna, omfördelningen av inkomsterna och det mäktiga uppsving de folkliga och fackliga organisationerna upplevde under de senaste åren gynnade vida sektorer som tidigare åsidosatts och hållits nere. Kampen för socialismen blev deras kamp, förd framåt av arbetarklassens och folkets mest medvetna sektorer. Striden om makten sattes på dagordningen för hundratusentals exploaterade och de spirande folkmaktsorganen blev för dem den högsta och mest medvetna uttrycksformen.

Den borgerliga demokratin råkade i en djup kris och sedan alla andra möjligheter uttömts stod arbetarklassen och folket inför alternativet att antingen krossa den borgerliga offensiven eller underkasta sig ett nederlag. Genom reformismens allvarliga misstag och de revolutionära förtruppernas svaghet stod folket obehärdat och bristfälligt förberett. Trots det hjältemodiga motstånd som tusentals män och kvinnor ur folket utvecklade kunde den borgerliga ultrareaktionen segra.» (...)

(...) »Den period vi nu upplever är av en helt annan karaktär. Antagonismerna mellan klasserna, mellan exploaterade och exploatörer, har mer än någonsin tidigare blivit klart och öppet oförsonliga. Kampen för de demokratiska friheterna och till försvar för massornas levnadsnivå sammanfaller nu historiskt, i kraft av händelseutvecklingen, med kampen för makten och för socialismen.» (...)

(...) »Den grundläggande målsättningen för förtrupperna och revolutionärerna är nu att förbereda de historiska villkoren för en isolering av tyranniet, för dess nederlag och för proletariats och folkets erövring av makten. Inget tillåter att förmoda att

Telegrammet lyder i översättning:

»I motsats till i de marxistiska länderna förekommer det icke tortyr och arkebuseringar i Chile. van Schouwen är inte läkare. Vi ska undersöka Romero's situation trots den föga seriösa karaktären på er pittoreska kommitté.

Chilenska Läkarförbundet

detta kommer att kunna ske utan att vid tillfälle använda vapen. Idag är kampen för att återupprätta de frånhända demokratiska friheterna, skydd för de mest grundläggande rättigheterna, oinskränkt försvar av massornas levnadsnivå etc en nödvändig och tvungen utgångspunkt för att mobilisera massornas uppmärksamhet och genomföra en kämpande enhet hos befolkningens överväldigande majoritet mot gorilladiktaturen. Kampen för dessa omedelbara mål gör det möjligt för arbetarklassen och folket att återvinna hoppet och tron till sina egna krafter, kampen för dessa brådskande mål kommer att förhindra att gorillorna går vidare i sin avsikt att förkväva folkets motståndskraft och att isolera de politiska förtrupperna från deras bas. Varje förtrampad rättighet, varje avskaffad frihet, varje övergrepp från arbetsgivarna, varje godtycke från militären, varje mord och varje tortyrhandling, varje prishöjning, avskedande eller löneminskning måste omvandlas till en fana för kampen mot gorillorna och militärdiktaturen.» (...)

(...) »Kampen mot gorilladiktaturen är en gemensam nämnare som mobiliserar de mest skilda sektorer ur befolkningen vars intressen inte är identiska. Arbetarklassen och folkets förtryckta skikt kämpar inte bara mot tyranniet. De kämpar också för socialismen. Arbetarklassen och folket skapar beslutsamt den bredaste enhet i motståndet mot gorillorna tillsammans

med alla de sektorer ur folket som är beredda att göra motstånd. Men de behåller sin oeftergivliga rätt till politiskt och organisatoriskt oberoende. Proletariatet kämpar inte endast mot tyranniet, mot denna diktatur. Proletariatet kämpar för att befria sig som klass, för att göra slut på alla former av diktatur som utövats mot detsamma och över andra sociala klasser och skikt. I kampen mot gorillorna avstår inte proletariatet och alla av kapitalismen förtryckta och exploaterade skikt från kampen för de historiska klassintressena, från kampen för socialismen. Den avstår foljdaktligen inte från att sprida sitt eget program eller från den oberoende propagandan i namn av kamp mot diktaturen. Proletariatet avstår inte i förväg från de mest lämpliga kampformerna för att krossa gorilladiktaturen.

Proletariatet och andra förtryckta skikt är tvungna att genom sin organisation, propaganda och det oberoende programmet försäkra sin egen autonomi inom motståndsfrenten mot gorillorna.

Endast på så sätt kan kampen mot gorilladiktaturen omvandlas till den stora skola som förbereder och utbildar proletariatet för förverkligandet av dess historiska uppgift, erövringen av makten, arbetar- och bonderevolutionen och socialismen.»

Bautista van Schouwen
Oktober 1973

Helsingfors-konferens om juntans brott

Vid Världsfredsrådets förberedande Chile-möte i Helsingfors den 29–30 september förra året beslöts bl a att upprätta en internationell »tribunal» för att döma den chilenska militärjuntans brott. Vid förberedelserna för denna tribunal tillkom en provisorisk kommission under den finske utbildningsministern Ulf Sundqvists ordförandeskap. Den svenske advokaten Hans Göran Franck, med erfarenhet från arbetet inom Stockholmskommissionen för Vietnam 1972, fungerade som kommissionens sekreterare.

Arbetet inleddes i början av detta år och ägde rum främst i Stockholm. Kamrater från Chile-kommittén, Salvador Allende-kommittén och Amnesty International deltog också i det förberedande arbetet, främst genom att samla in vittnesmål om tortyr bland de chilenska flyktingarna i Sverige.

Nästan exakt ett halvår efter det första Helsingforsmötet sammanträdde den Internationella Chilekommissionen, även denna gång i Helsingfors. Dess sammansättning var bredast tänkbara, med borgerliga jurister och politiker som dominerande inslag. Beteckningen »tribunal» ville man undvika: kommissionen består visserligen av ett 40-tal jurister (några kända från Nürnberggrättegången) men den har naturligtvis ingen domsrätt. Kanske ville man också undvika sammanblandning med Russeltribunalen, vilken ju, förutom andra latinamerikanska länder, även kommer att ta upp Chile.

Mötet öppnades den 21 mars med tal av Sundqvist, Finlands statsminister Sorsa, Salvador Allendes änka, Hortensia Bussi och advokat Franck. På fredagen förde Franck och den franska juristen Yvonne Tolman de torturerades och förföljdas talan mot brotten mot de mänskliga rättigheterna. Som vittnen framträdde bl a sångaren Victor Jaras änka och den socialistiske f d kommunalpolitikern Velásquez från Cautinprovinsen i Chile. Velásquez berättade bl a om hur han redan före »kuppen» i september fått bevittna militärens husundersökningar bland Mapucheindianernas ledare, hur dessa hängts upp i fötterna under en armehelikopter och i denna ställning flugits runt över trakten. Han berättade också om hur 17 bönder, i samband med kuppen skjutits en efter en i en båt från vilken de överlevande tvingats att lämna liken överbord.

Till vittnena hörde också Sverigeflyktingarna José Nobrega och Alicia Flores. Uruguayanskan Mirtha Fernandez de Pucurull berättade om den svenske och franske ambassadörens slagsmål med militären i Santiago i höstas, ett brott utan motstycke mot den diplomatiska immuniteten. Som sakkunnig framträdde den

kommunistiske justitieministern i UP-regeringen, Sergio Insunza.

De för många mest lärorika inslagen kom på lördagen och söndagen. Efter det att talan under den andra punkten avslutats fick kommissionen tillfälle att fråga ut en panel av chilenska vänsterpolitiker om allt från kyrkans roll till den »osynliga blockaden» och den väpnade kampen. I panelen deltog tre representanter från det chilenska kommunistpartiet, två från socialistpartiet och en vardera från MAPU, IC (Kristna Vänstern) och MIR. En representant från MOC (utbrytarfalang ur MAPU efter splittringen 1973) hade närvarit tidigare, dock inte Radikalpartiet. Frågestunden med de chilenska kamraterna blev utomordentligt instruktiv och dessutom, trots att frågorna ibland inbjöd till motsatsen, en imponerande uppvisning i politisk enighet. Enligt förf:s mening den chilenska vänstern hittills kanske viktigaste offentliga framträdande i exil.

Altamirano fick avsluta söndagens förhandlingar. Han avtackades med enfem minuter lång applåd från en stående publik. Den dagen lades ovedersägliga belägg fram för den utländska inblandningen i »konspirationen mot Chiles folk och lagliga regering». Rapportörer var den östtyske juristen Friedrich Kaul och undertecknad. Kauls två timmar långa talan stöddes med film och hittills okända dokument, bl a om USAs militära inblandning. Det blev kartlagt att »konspirationen» börjat redan 1972. Undertecknads dokument (*Some facts about foreign intervention with the aim of promoting the fascist coup in Chile*, 15 sid) tar bl a upp imperialismens ekonomiska blockad mot UP-regeringen, den militära hjälpen före och under själva kuppen, den utländska hjälpen till fascistregimen, juntans svårigheter i de pågående skuldförhandlingarna och svårigheterna med dess ekonomiskt politiska program. Som vittne framträdde bl a förre Pekingambassadören Armando Uribe som redogjorde för sina erfarenheter av direkta förhandlingar med Kissinger och Rogers i Washington 1972. Dessa finns också nedskrivna i Uribes nyutkomna svartbok (*Livre noir de l'intervention américaine au Chili*, Ed. Seuil, Paris 1974.).

De detaljerade slutsatserna av denna Chilekommissions första session är ännu inte kända. Nästa möte ska hållas i höst. Ett permanent sekretariat upprättas i Helsingfors. Till skillnad från Nürnberggrättegången var de åtalade fascisterna inte närvarande i Helsingfors. Men deras Nürnberg ska också komma. De kämpar mot historien. Och en dag ska det chilenska folket ta rättvisan i egna händer.

CC

Böcker & skivor från Chile

BÖCKER

För den som vill läsa och lära mer om Chile finns flera lättillgängliga böcker som kan tjäna som introduktion.

Regis Debray, Samtal med Allende (TEMA 1971, ca 16:50). Inleds med en översikt av den historiska utvecklingen fram till Allendes seger i presidentvalet 1970. Exempel ges på olika typer av reformer, hur de genomfördes och hur olika massorganisationer byggdes upp. Huvuddelen av boken är en intervju med Allende som ger sin syn på Latinamerikas historia, situation (boken skrevs 1970) och framtid. Som appendix finns bl a Unidad Populares basprogram och en analys av MIR av valresultatets innebörd för den revolutionära vänstern.

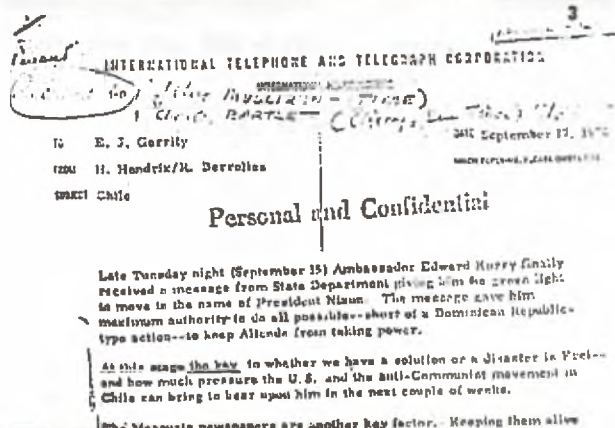
Sven-Erik Östling, Chile – Beskrivning av ett u-land (SIDA – Utbildningsförlaget 1972, ca 10 kr). Den innehåller en kort historisk översikt, beskriver författning och politiska partier. Olika sektorer av ekonomin beskrivs liksom försök till sociala förbättringar. Trots att boken innehåller en tveksam analys av den fortsatta utvecklingen (skrevs 1972) så kan den rekommenderas till den som snabbt vill ha en del fakta om landet Chile.

Dag Hareide, Chile (Pax, Oslo 1973, säljs genom Chilekommittén). I förordet anger Hareide syftet med boken, nämligen att analysera utvecklingen i Chile för att ge möjlighet att dra politiska slutsatser om situationen i Norden. Innehåller bl a en klassanalys, en tillbakablick på 2 1/2 år under Allende-regeringen och en utförlig redogörelse för massorganisationerna och hur de på olika sätt arbetade för att mobilisera folket.

Mats Holmberg, Revolution med piroger och vin – Ett reportage från Salvador Allendes Chile (Pan 1971, ca 10 kr). Ger i kåserande form en bild av motsättningar och attityder under de första månaderna efter Unidad Populares seger 1970.

Pedro arbetar – 11 fall ur latinamerikansk vardag. UBV 1973. Skriven av medlemmar i UBV som arbetat i Colombia. Boken är gjord för att användas i skolan och i studiegrupper. Varje avsnitt avslutas därför med diskussionsuppgifter och fördjupningstexter. De fall som boken tar upp är gemensamma för hela Latinamerika. Så finns det t ex ett avsnitt om jord och makt och om beroendet av utländska företag. Kan beställas genom Chilekommittén.

"Socialismen måste krossas!"

Dokumentet om hur International Telephone & Telegraph Corp. (ITT) försökte störta Chiles president

Chile – om den fredelige övergang til socialismen. Utgiven av Politisk revy, Köpenhamn 1974. Ca 15 kr. Kan köpas genom Chilekommittén. Tar upp bl a »klasseorganisationer och folke-makt, venstreflöjen för kuppet, kontrarevolutionen och venstreflöjen efter kuppet».

USA-imperialismen

Tillsammans med USAs regering har det nordamerikanska multinationella bolaget, ITT (International Telephone and Telegraph Corporation) haft en viktig roll i krigföringen mot UP-regeringen. Boken »Socialismen måste krossas» (Prisma/Verdandidebatt 1973, ca 18:50 säljs genom Chilekommittén) innehåller en översättning av de dokument som visar hur ITT agerade för att förhindra UPs regeringstillträde 1970 genom nära samarbete med bl a CIA, chilenska militärer och höger-

grupper. UBV:are har översatt dokumenten och skrivit en kort inledning om ITTs imperialistiska verksamhet i Chile, Sverige och världen i övrigt.

Anthony Sampson, Världsmakten ITT (Wahlström och Widstrand 1973) En ingående – men liberal och därför något naiv i sina slutsatser – redogörelse för ITTs många brottsliga men obesträffade handlingar sedan 1930-talet.

ARTIKLAR

Kommentar

5-6/72 En överblick över Chiles politiska och ekonomiska utveckling från UPs regeringstillträde till våren -72.

10/73 En analys av de skärpta motsättningarna fram till kuppen och de maktägande klassernas förberedelser för kuppen.

1/74 Om läget i Chile efter kuppen, juntans agerande, pris- och löneutvecklingen. Artikeln tar också upp tendenser till motsättningar som finns i dag.

kommentar

Rapport från SIDA

7/73 Om jordreformen. Skrevs före kuppen och tar upp det val som UP-regeringen då stod inför; att genomföra kristdemokraternas jordreform som lämnade många fattigbönder utanför, eller att vänta med en ny reform till dess att det parlamentariska läget hade ändrats.

8/73 Tema; Chile och Brasilien. Fascistkuppen skildras i ett historiskt perspektiv. En artikel behandlar de imperialistiska intressenas åtgärder mot Unidad Popular.

Latinamerika – information från Latinamerikagruppen i Lund

6/73 Korta rapporter om läget i Chile efter kuppen, bl a om motståndet och CIAs aktioner. Kostar 2 kr/nr och kan rekvideras genom att sätta in pengarna på pg 23 73 87-6, Latinamerikagruppen, Lund.

1/74 Notiser om Chile, svenska bolag och juntans koppar. Artiklar om Bolivia, Uruguay och Argentina.

Chile – en analys. Patrik Engellau, SIDA. Ett försök till analys av Chiles ekonomiska utveckling. Kan rekvideras från Informationsbyrå, SIDA, 105 25 Stockholm. Gratis.

Chile, frågor kring den chilenska revolutionen. Utgiven av Revolutionära Marxisters Förbund 1974. Bl a uttalanden från IVe Internationalens Förenade Sekretariat (1971 och september 1973). 3 kr.

Utblick i Solidaritet med Chiles Folk. Utgiven av Arbetarkultur. Appeller och uttalanden från de kommunistiska partierna i Sverige och Chile. 3 kr.

Chile och Sverige, Socialistisk debatt. 3 kr.

Studera i lokalgrupperna

Gå med i eller bilda en lokalgrupp till Chilekommittén och organisera studier där. För att få bidrag till litteratur och handledare kan Du kontakta något studieförbund på orten. Vanligen krävs det att man är minst fem i gruppen och att man har en studieplan.

Studiemateriel har utarbetats av UBV och Chilekommittén och kan, liksom Pedro arbetar, ITT-boken, Dag Hariedes bok och Chile – om den fredlige övergång till socialismen, rekvideras

från Chilekommittén, Gamla Brogatan 29, 5 tr, 111 20 Stockholm. Tel. 08-21 27 23. Postgiro 88 72 33-5.

Vid beställning av enstaka böcker, skicka med 1:- för porto (för trekronorshäftena 0:50). Karta med 36 klistermärken, 1:-

SKIVOR

Chilekommittén i Stockholm har från Paris importerat ca 1 000 chilenska gramfonskivor. Dessa kan rekvideras via kontoret (Gamla Brogatan 29, 5 tr.) och kostar 30 kr/styck. Sänd in beställningar snarast. Upplagan är begränsad. Följande skivor finns tillgängliga för närvarande (vi hoppas kunna bredda urvalet senare).

1. Quilapayún: Les flutes chiliennes

En av gruppens första skivor. Folkmelodier från Argentina, Bolivia, Chile och Peru framförda instrumentalt på flöjt, charanga och gitarr.

2. Quilapayún: Por Vietnam

Revolutionära sånger från Chile, Spanien och Kuba. Skivan tillägnas det kämpande folket i Vietnam.

3. Quilapayún: Santa María de Iquique

En berättelse om den stora massakern på strejkande arbetare i Iquique 1907, framförd i ton och ord.

4. Quilapayún: Basta

Latinamerikanska, ryska och italienska revolutionssånger.

5. Quilapayún: Cueca de la libertad

Ett urval av tidigare Quilapayún-skivor, som bl a inkluderar Victor Jaras berömda »Plegaria de un labrador».

6. Le Chili de Pablo Neruda

Chiles nationalskald läser egna politiska dikter.

7. Victor Jara: El derecho de vivir en paz

Ett urval av Jaras bästa – bl a flera av hans dikter tonsatta av honom själv.

Beställ helst genom att sätta in 30:- + porto på vårt postgiro 88 72 33-5. Porto för en skiva: 380, för 2-4 skivor: 5:-, för fler än 4 skivor: 6:80. Om du beställer på annat sätt skickar vi mot postförskott, vilket blir dyrare.

Intervju med Luis Corvalán

Nedanstående intervju med Luis Corvalán, Kommunistpartiets generalsekreterare, har gjorts av en brasiliansk journalist. Intervjun gjordes på Dawsonön för den brasilianska tidskriften Visao och återgavs i slutet av februari i den argentinska dagstidningen La Opinión.

Känner ni till att en stor världssopinion kräver att Ni friges?

Corvaldn: Nej. Vi mottar inga nyheter här. Men jag är inte förvånad. Bland oss kommunister har den internationella solidariteten alltid varit tradition. Och inte bara bland kommunisterna, utan även bland många liberaler, som manifesterar sin solidaritet som uttryck för en uppriktig humanism. President Lincoln t ex, hälsade skapandet av den Första Socialistiska Internationalen som ett bevis på denna solidaritet bland arbetarklassen.

Är det sant att Er familj utsattes för hotelser, för att tvinga Er att överlämna Er till polisen?

Corvaldn: Det vet jag inget om. Här är vi helt isolerade från omvärlden. Vi har ingen kortvågsradio och vi har bara tillåtelse att använda en liten transistorradio, som endast med svårighet kan fånga in den lokala sändaren i Punta Arenas. Tidningar, tidskrifter och t o m brev från familjen censureras noggrannt innan de överlämnas till oss.

Jag tror dock inte att min familj har utsatts för påtryckningar för att jag skulle överlämna mig till polisen. I vilket fall som helst hade sådana påtryckningar varit verkningslösa, eftersom inga nyheter om detta nådde mitt gömställe. Tvärtom, enligt vad jag vet har min familj det bra. Men en av mina söner sitter fängslad i Chacabuco (en övergiven salpetergruva nära Antofagasta i norra Chile, som också används som koncentrationsläger för politiska fångar). Han är agronom och inte politiskt aktiv, men han torterades bara för att han är min son.

Jag vill också klargöra att jag tillfångatogs den 27 september. Jag överlämnade mig inte frivilligt till mina fängvaktare. Mitt gömställe i Santiago upptäcktes och jag togs till fånga. Jag upprepar att jag inte överlämnade mig frivilligt.

Vilka anklagelser riktar juntan mot Er?

Corvaldn: Jag känner inte till vilka anklagelser de skulle kunna rikta mot mig. Men ganska nyligen var här en herre som undersökte skattebrott, så det är mycket möjligt att de tänker anklaga mig för det. Men de kommer aldrig att kunna ställa upp en hållbar anklagelse. Vi kan dessutom stödja oss på konstitutionen. Det var inte vi som tog avstånd från den.

Känner Ni till att Socialistpartiet så gott som slagits sönder efter kuppen, medan Kommunistpartiets bas är nästan intakt?

Corvaldn: Jag mottar inga nyheter om vad som händer, eller hänt, med de politiska partierna. Jag är helt utan kontakter med yttrevärlden. Men militärerna misstar sig om de tror att man kan utrota marxismen. Kommunismens idé är outplånlig. Detta har visat sig varje gång arbetarnas fiender och folkets förrädare har försökt kväva den. Så kommer det alltid att vara.

Hade Kommunistpartiet förutsett vad som skulle hända?

Corvaldn: Vi kände på oss att det kunde hända. Rättare sagt, vi var starkt medvetna om att det som nu har hänt, skulle kunna komma att inträffa.

Varnade Ni någon gång President Allende beträffande den här möjligheten?

Corvaldn: Ja, vi varnade honom.

Var kommunisterna förberedda på kuppen?

Corvaldn: Vi var ideologiskt förberedda, men inte militärt.

Skulle Ni, med tanke på det som hänt, vilja analysera vad Ni tror kan inträffa i framtiden?

Corvaldn: Jag tror att allt det här är övergående. De som tror att det här kommer att vara länge misstar sig. Jag är fast övertygad om att denna mörka tunnel leder ut i friheten, där arbetarna till slut kommer att inta den plats i historien som rättmätigen tillhör dem. Men det är för tidigt att göra upp prognoser nu. I vilket fall som helst bör de som nu sitter vid makten aldrig glömma att saker och ting förändras. Det skulle vara ett allvarligt misstag från deras sida att inte inse det.

Hur är livsvillkoren här på Dawsonön?

Corvaldn: Vi är förbjudna att tala med soldaterna. Livet här är mycket hårt. Barackerna är ännu inte färdigställda och många av fångarna är sjuka. Maten är mycket dålig.

Har ni någonsin hotats till livet efter den 11 september?

Corvaldn: Jag är inte rädd för min egen del. Jag älskar livet, men jag skulle offra mig för saken om det skulle behövas. När jag satt fängslad på militärhögskolan i Santiago, satt jag i isoleringscell i fem dagar, anklagad för högförräderi. Då hotades jag av de unga kadetterna. De sade att jag skulle dö. Men jag brydde mig aldrig speciellt mycket om vad de sade. Den där herren som uppgav sig vara tjänsteman från skatteverket, sade också att mitt liv var hotat. Men jag tar inte den sortens hotelser så värst allvarligt. Vad har de för myndighet bakom sig för att komma med sådana hot? Jag har överlämnat mitt liv åt arbetarna. ■

Utrensningar och tortyr inom krigsmakten

Av de tiotusentals chilensare som arresterats, torterats och avrättats i Chile, har inte så få varit militärer. Förutom vänsterpolitiker, arbetare, bönder och studenter, har juntan också jagat militärer, som under UP-regeringen förklarade sig vara lojala mot konstitutionen, och som följaktligen i händelse av militärkupp inte skulle delta i ett militärt övertagande. Strax efter meddelandet om general Bachelets död, fick redaktionen från absolut tillförlitliga källor i Chile ett mycket avslöjande informationsmaterial med listor över arresterade och torterade militärer, fängelsedomar och beskrivningar av juntans behandling av »konstitutionella» militärer.

Vi återger här ett utdrag ur ett av dessa dokument.

Den 11 september var de som av kuppmakarna betecknades som konstitutionella officerare inte i aktiv tjänst och kände inte till vad som höll på att hända inom landet . . .

. . . Inför radioutsändningarna informationer om en förestående kupp, handlade dessa officerare på följande sätt: General Bachelet infann sig omedelbart på Försvarsministeriet, där han blev arresterad, framtagen sitt tjänstevapen och tvingad att åse bombningen av presidentpalatset. Mot slutet av eftermiddagen, tvingades han att underteckna sin avskedsansökan och skickades sedan hem till sin bostad . . .

Den 14 september fängslades general Bachelet, överste Miranda och kommandant Galáz och fördes till flygbasen Colina . . . Söndagen den 16 fördes kapten Vergara till samma flygbas . . .

Den 27 september förflyttades Bachelet, Miranda, Galáz och Vergara i helikopter från Colina till Krigsflygsakademin (AGA) . . .

Övriga officerare och underofficerare arresterades alla i tjänsten. Kapten Jorge Silva arresterades medan han utförde sina tjänsteuppgifter den 2 oktober. Alla genomgick i mer eller mindre utsträckning och vid olika tidpunkter, tortyr, hölls isolerade etc.

Förhörerna inleddes med officerarna Bachelet, Miranda, Galáz och Vergara. Dessa var helt utan kontakt med yttvärlden fram till slutet av oktober och tilläts bara sända censureerade meddelanden till sina familjer fram till slutet av september . . . Mot slutet av november överfördes de till ett nytt ställe . . .

Behandling av fångarna

Fångarna utsattes för »uppmjukningsövningar» och tortyr under tiden på AGA. Under 30 timmar i sträck hölls de hängande i handlederna, hela tiden med huvor för ansiktet, utan mat och vatten, utan möjligheter att sova eller göra toalettbesök.

På liknande sätt fick de vid ett annat tillfälle stå upp med bundna händer i tre dagar. I båda fallen blev de hela tiden förolämpade och slagna med gevärskolvar. När de inte utsattes för »uppmjukning» eller tortyr, tilläts de »sova» på följande sätt: med bakbundna händer på golvet, fyra i varje rum, utan att kunna tala med varandra, med ansiktena upplysta av starka reflektorer, ofta sparkade och förolämpade . . .

Förutom att utsättas för denna »uppmjukning», utsattes de för tortyr av olika slag: införande av nålar under naglarna; förhørsledarna hoppade på dem eller gick över deras ben när de låg på marken; torterarna stod på bröstkorgen för att hindra Kroppstryckningar vid elchocker; man

släckte cigaretter mot deras nakna kroppar; på nätterna fördes de bundna till händer och fötter i öppna lastbilar under hög hastighet och utan möjlighet att hålla fast sig till ställen som var svåra att identifiera därför att de bar huvor, men som på grund av vinden och ljuden verkade vara ställen där de lätt kunde ha kastats av för att försvinna; man införde skedar med ett gult pulver i deras munnar, ett pulver som inte gick att fastställa arten av, eftersom de lyckades spotta ut det i huvorna, etc . . .

Medan de utsattes för tortyr, tvingades de att erkänna uppdrag och man försökte få dem att nämna namnen på andra personer som varit delaktiga i dessa uppdrag. När de var såväl fysiskt som intellektuellt tillintetgjorda, tvingades de att underteckna »deklarationer». När de sedan överfördes till stadsfängelset, där de hygieniska förhållandena är prekära och där många fångar trängs . . . upplevde fångarna det som om de överfördes till »Sheraton», Santiagos bästa hotell . . .

Kapten Vergara utsattes där för förnyad tortyr. Han blev slagen och fick elchocker i konsoragan och tvingades, när han inte längre uthärdade elchockerna och slagen, att erkänna att han: 1. varit ledaren för de »konstitutionalistiska» officerarnas aktiviteter. 2. tagit aktiv del i utarbetandet av en plan för övertagandet av Flygskolan, i händelse av att den skulle resa sig mot regeringen – en plan som också innebar att man skulle döda de officerare som gjorde motstånd. 3. hade hand om den marxistiska infiltrationen i armén, i syfte att bryta ned den som institution. 4. var fullt medveten om att han begick brott mot institutionen. 5. ansåg armécheferna vara odugliga att klara av den situation som landet levde i.

Han utsattes en gång till under samma eftermiddag för en liknande behandling, denna gång för att erkänna; 6. att han tagit initiativ till möten med MIR, i syfte att bilda en gemensam front. 7. att han vid ett möte med militanter från MIR hade informerat dem om de »konstitutionalistiska» officerarnas organisation och att han givit dem information om antalet män och begär vid basen El Bosque, samt informerat om var bränsleförråden fanns . . .

Kapten Vergara förhördes ytterligare dagen därpå . . .

Den 12 december överfördes han till ett ställe där han skulle återhämta sig . . . Onsdagen den 19 december fördes han tillbaka till stadsfängelset, där han fortfarande befinner sig.

Orsaker till arresteringarna

De första som blev arresterade, blev det därför att deras konstitutionalistiska hållning var

känd . . . Eftersom de aldrig dolde vad de tänkte, var det naturligt att man inte kunde räkna med att de skulle genomföra kupplanen. Detta skulle förklara varför man gjorde sig av med dem. Dessutom var det nödvändigt för juntan att neutralisera den respekt som resten av officers- och underofficerskåren hyste inför dessa officerare. Det är värt att påpeka att många av dem som deltog i kuppen, bara lydde order och inte hade en aning om vad det hela handlade om. En av flygvapenchefernas första åtgärder var att sprida rykten om de arresterade, rykten som skulle skada deras image. General Bachelet skulle tex i sin tjänst inom det Nationella Sekretariatet för Distribution, ha gjort sig stora affärer och ha en bankräkning i Schweiz för att finansiera gerillan i Chile.

Dessutom skulle han ha lett Z-planen inom flygvapnet. Z-planen var enligt juntan den plan med vilken UP-regeringen bl a skulle ta över de väpnade styrkorna och döda officerarna; red anm). Kommandant Galáz skulle enligt samma rykten ha haft hand om träningen av paramilitära grupper och hade gjort upp en lista över alla officerare som skulle dödas. Kapten Vergara hade bränt viktig information, stulit 40 000 escudos från Nationella Sekretariatet för Distribution, hade hand om vapenframställningen och hade hand om en tredjedel av alla vapen för att dela ut dem bland extremisterna etc, etc. Alla dessa anklagelser är helt och hållet falska. Dessutom skulle dessa officerare ha en lista över kamrater som de skulle döda, en uppgift som är lika falsk som de övriga.

Den senare behandlingen och de domar som har krävts, är svårare att förstå. Man bör där kanske ta i beaktande general Leighs första offentliga deklaration om att »till roten eliminera den marxistiska canceren». Man bör också känna till vad han menar med marxistisk. General Leigh anses vara paranoiker och den behandling han utsatte sin hustru för tills hon begick självmord, är känd.

Flygvapnet ägnade sig åt att programmera störtandet av regeringen, från den dag Allende blev vald. De konstitutionalistiska officerarna gick samman i en slags halvorganisation, för att inom ramen för sina befogenheter försvara den legitima tillsatta regeringen. Några samtalade om det mest effektiva sättet att gå samman med de lojala krafter som de antog fanns inom armén, i händelse av en resning mot regeringen. Ingenting konkretiserades dock.

Behandlingen av dessa officerare inom flygvapnet har i allmänhet gått ut på att fastställa hierarkin bland de »farligaste» och utifrån detta bestämma straff och avkräva dem uttalanden som står i överensstämmelse med den grad av »farlighet» som redan fastställts.»

Detta utdrag är bara en del av det dokumentmaterial som avslöjar juntans behandling av militärer som, trots att de inte tillhörde den chilenska vänstern, ändå inte var beredda att medverka till störtandet av den lagligt valda UP-regeringen. Juntans förföljelse av den chilenska arbetarklassen och dess ledare är väl dokumenterad. Dessa dokument ger de första bevisen för förföljelser inom militärens egna led.

INLEDNING OCH BAKGRUND

Revolutionärt samarbete i södra Latinamerika

I Chilebulletinen nr 2 1974 kunde vi läsa om fascismens framväxt i länderna i södra Latinamerika (»cono sur»). Sedan den nordamerikanska imperialismen organiserat och understött militärkuppen i Brasilien den 1 april 1964 och därmed försäkrat sig om en mäktig gendarm på den latinamerikanska kontinenten – den brasilianska subimperialismen – har militärregimer med fascistiska förtecken installerats i Bolivia (augusti 1971), Uruguay (juni 1973) och Chile (september 1973).

Fascismens utbredning i dessa länder utgör den nordamerikanska imperialismens och de inhemska bourgeoisernas sista utväg att säkerställa den kapitalistiska utvecklingen, samtidigt som den uttrycker deras allt svagare maktposition. Den uppstår vid en tidpunkt då det kapitalistiska systemet råkat i en djup kris och den borgerliga institutionella apparaten, inför folkets ökande medvetande och förmåga att kämpa för sina rättmätiga intressen, inte längre förmår kanalisera och bromsa folkets kamp. Borgarklassen slår bakut, kallar på de väpnade styrkorna, avskaffar den borgerliga demokratin och lägger grunden till en kolonial eller beroende fascism.

Beroende fascism

Ty till skillnad från den »klassiska» fascismen i 1930-talets Europa är den latinamerikanska fascismen allt annat än en nationell fascism, inriktad på autarki och egna vägar inom produktionen. Den latinamerikanska fascismen inrättas i beroende ekonomier, integrerade inom det världskapitalistiska systemet där dess rörelseramar historiskt bestäms av systemets hegemoniska centrum, Nordamerikas Förenta Stater. På det ekonomiska planet innebär detta att de fascistiska regimerna i Brasilien, Uruguay, Chile, Bolivia etc överlämnar sina ekonomier till den inhemska monopolbourgeoisin och de utländska, främst nordamerikanska, monopolföretagen. Enligt den brasilianska modellen, som to m av förre presidenten Garrastazu Medici förklarats vara »bra för ekonomin men dålig för folket», och för att tillfredsställa de dominerande ländernas behov av råvaror, inriktas den ekonomiska politiken på en ökad export av ett fåtal produkter. Beroendet förstärks och de redan tidigare snedvridna ekonomierna snedvrids allt mer. Gapet till de »utvecklade» länderna ökar och folkets misär fördjupas både relativt och absolut.

På det politiska planet avskaffar den beroende fascismen i likhet med sin europeiska förebild den borgerligt-demokratiska staten, förbjuder de politiska partierna, stänger parlamentet, inför presscensur etc, och bygger i dess ställe upp en militär-korporativ statsbildning. Som bourgeoisins väpnade arm och garant för det kapitalistiska systemet inträder nu de latinamerikanska arméerna på den politiska scenen. I likhet med de »inhemska» bourgeoiserna har de väpnade styrkorna i dessa länder helt inlemmats i det »brottets och landsförräderiets internationa l» (Che Guevara) som knyter dem till den nordamerikanska imperialismen, övergivit varje funktion som länder-

nas yttre försvarare och i stället inriktats på »inre försvar», mot den latinamerikanska arbetarklassen och de folkliga massorna. Redan i juni 1963 kunde tex USAs försvarsminister Robert McNamara deklarerat att »de latinamerikanska militärprogrammen till omkring 1960 var inriktade på försvar av världsdelen. Då det stod klart att det inte förelåg något hot om betydande öppen yttre aggression mot Latinamerika förflyttades tyngdpunkten till inre säkerhet» . . .

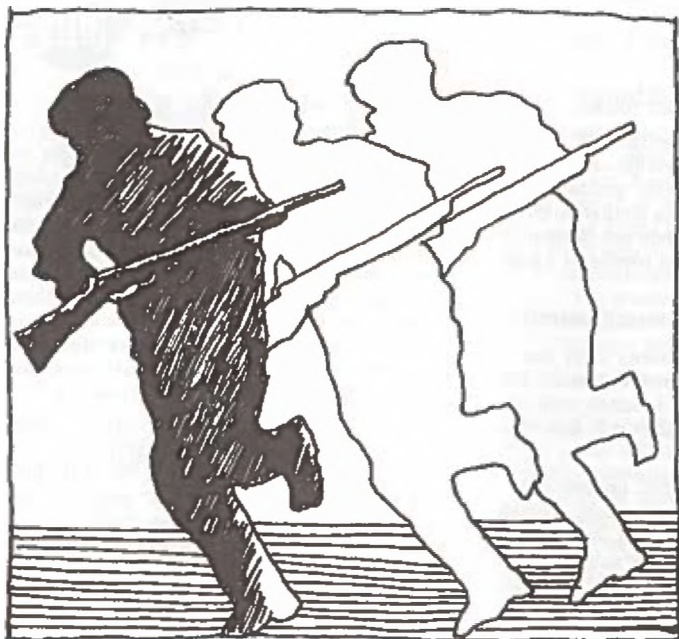
För kapitalet finns inga gränser

Förutom det kända faktum att kapitalet inte erkänner några statsgränser har USA och de härskande klasserna i Latinamerika utvecklat ett intimt samarbete över gränserna i politiskt, diplomatiskt, militärt och polisiärt avseende. I USA, Panamá och på andra platser på kontinenten har USA sedan andra världskriget utbildat tiotusentals latinamerikanska officerare i anti-gerillakrigsföring och synbart oskyldiga »civic action»-program. De latinamerikanska polisstyrkorna blir allt mer specialiserade och inriktade på att slå ned folkliga rörelser. Deras samarbete med fascistiska terrororganisationer som »Dödsskvadronen» i Brasilien, Uruguay och – helt nyligen – i Argentina är välkänt. CIAs och FBIs agenter finns på plats i varje latinamerikanskt land och de diplomater, som i fallet med den nuvarande nordamerikanske ambassadören i Montevideo, Ernest Siracusa, och internationella »experter», som tex Dan Mitrione i Uruguay, som USA sänder till Latinamerika är så intimt förbundna med dessa kontrarevolutionära organisationer att gränserna mellan diplomati, underrättelsearbete och utvecklingsrådgivning suddats ut.

Kvar finns endast de »ideologiska gränserna». I enlighet med den teori som utarbetats i USA och vidareutvecklats av den nuvarande brasilianske presidentrådgivaren Golbery de Couto e Silva och den chilenske juntachefen Augusto Pinochet, som publicerat varsin »Geopolítica», har främst Brasilien, men också Chile, en historisk mission som »junior partners» till USA. »Brasilien är», enligt generalen och ordföranden i Dow Chemical do Brasil, Couto e Silva, »oumbärligt för den nordamerikanska strategin.» För att försvara de »ideologiska gränserna» kan därför Brasilien – USAs delegerade på kontinenten – indirekt eller direkt ingripa i staterna i »cono sur» när dessa hotas av ett uppsving i folkets kamp såsom fallet var i Bolivia 1971 och Uruguay och Chile 1973.

Fascistiskt samarbete . . .

Sedan fascistkuppen i Chile i september 1973 har ett allt intimare samarbete inletts mellan regimerna i »cono sur». Samtidigt som den chilenska militärjuntan med början i februari månad 1974 i allt häftigare ordalag anklagat den peruanska militärregeringen för att vara »krypto-marxistisk» och med kubansk, sovjetisk och israelisk (sic!) hjälp bygga upp raketbaser riktade mot Chile, och samtidigt som den »tredje positionen», eller de alliansfria staternas position fördömdes

som »kommunistisk propaganda», lanserade den chilenske junta-generalen Augusto Pinochet tanken på en »Anti-Marxistisk Front» i södra Latinamerika. Denna front skulle byggas upp kring Chile och Brasilien och i övrigt inkludera Hugo Banzers Bolivia, Juan MariStroessners Paraguay. I skrivande stund har denna tilltänkta union av latinamerikanska »axelmakter» inte konstituerats formellt. Vid utnämmandet av den nye brasilianske presidenten, general Ernesto Geisel, i Brasília i mitten av mars månad kunde dock företrädarna för fascistregimerna i Chile, Brasilien, Bolivia och Uruguay ge uttryck för sin gemensamma politiska uppfattning och även deklarera att »ekonomiska axlar» skulle upprättas mellan Santiago, La Paz, Brasília och Montevideo. Särskilt intressant i detta sammanhang är det intresse som Brasilien visat för de nordligaste åmrådena i Chile med dess rika mineraltillgångar och hamnar mot Stilla Havet. Dessa områden knyts nu samman med industriregionerna i södra Brasilien genom »Stenbocks-leden», en järnvägslinje som förbinder den chilenska nordliga staden Arica med städerna Sao Paulo och Santos i Brasilien.

Endast Argentina har hittills undgått att införlivas med den allt svartare bild södra Latinamerika uppvisar. Även här går dock utvecklingen snabbt mot en uppgörelse. President Juan Domingo Peróns länge efterlängtnade återkomst från exilen i Spanien och drömmen om »Stormakten Argentina» (»Argentina Potencia») har inte kunnat erbjuda det argentinska folket några lösningar på dess problem, utan anti-marxistiska kampanjer, arbetsgivaregodtycke, fackföreningsvåld och fascistiska organisationers tolererade aktioner får idag breda ut sig. Under den allra senaste tiden har vi sålunda kunnat bevittna hur progressiva guvernörer som Bidegain i procinsen Buenos Aires och Obregón Cano i Córdoba tvingats avgå, hur vänsterperonistiska ledare som Firmenich, Jaime, Caride och Quito kastats i fängelse, tidningar som »El Descamisado», »El Mundo» och »Militancia» antingen förbjudits eller fått sina tidningsredaktioner förstörda, etc.

... möts med revolutionärt samarbete

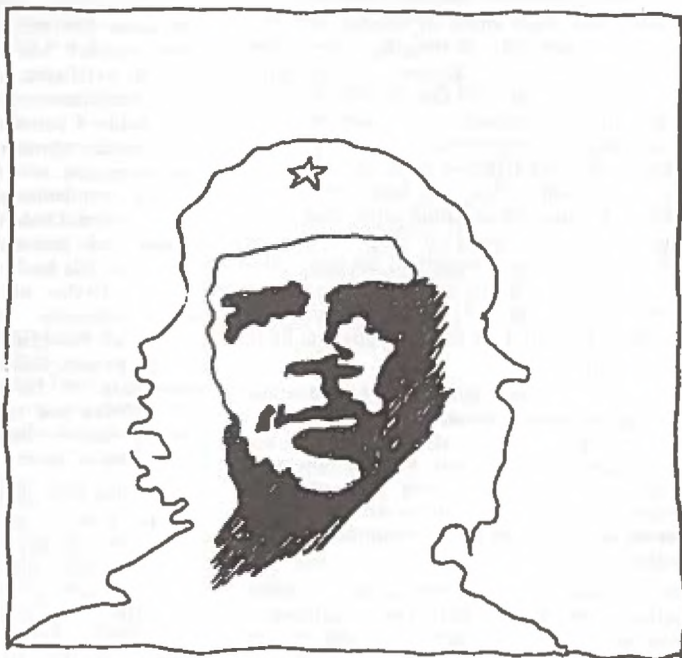
Det historiska dokument som de revolutionära rörelserna MLN-Tupamaros från Uruguay, MIR från Chile, ELN från Bolivia och ERP från Argentina nu offentligt åter speglar denna situation. Efter perioder av demokratiska pseudo-

öppningar (Argentina och Bolivia), stabila demokratiska traditioner (Uruguay) eller progressiva och folkliga regeringar (Chile) har länderna i »cono sur» fallit offer för den samordnade fascistiska offensiven, borgarklassens och imperialismens sista utväg. De inhemska bourgeoiserna i dessa länder har fullständigt förlorat förmågan att motsätta sig imperialismen och idag återstår, som Che Guevara skrev i det meddelande till Trikontinentalkonferensen i Havanna som dokumentet i ingressen hänvisar till, »endast två alternativ: antingen en socialistisk revolution, eller en karikatyr av revolutionen.»

Deklarationen, som dessa de främsta företrädarna för den revolutionära rörelsen i Argentina, Bolivia, Chile och Uruguay publicerade i Buenos Aires den 13 februari 1974, knyter an till den internationalistiska traditionen från åren efter den Kubanska Revolutionen. Dess främsta betydelse, förutom tillkännagivandet av bildandet av den Revolutionära Samordningskommittén, ligger i det klara ställningstagandet inför den borgerliga nationalismen och reformismen, de fyra organisationernas uppfattning av kampen som en komplicerad process i vilken den väpnade kampen är den centrala och avgörande, men där legala och fredliga organisations- och kampformer ges stor vikt, samt uppfattningen om det kämpande marxistisk-leninistiska partiet, folkarmén och massarbetet. I detta beslut skönjer man därmed de första stegen mot något som kan bli den latinamerikanska revolutionens parti och armé.

Brasilien igår, Chile idag, Argentina i morgon: Den nordamerikanska imperialismens och de med den llerade latinamerikanska bourgeoisernas kontrarevolutionära strategi har i södra Latinamerika fört klassvåldet till dess högsta politiska uttryck, fascismen. Vägen till befrielsen och till socialismen kommer att bli lång och svår. Som Che Guevara skrev i sitt tidigare nämnda meddelande till Trikontinentalkonferensen: »Amerika som under de senaste årens befrielsekrig varit en glömd kontinent (...) kommer att få en ännu mycket viktigare uppgift: den att skapa ett andra eller ett tredje eller både ett andra och ett tredje Vietnam i världen.» I denna långa och svåra kamp behöver folken och de revolutionära förtrupperna i dessa länder det mest aktiva och djupa stöd från folken i de imperialistiska länderna. Låt oss komma ihåg att den anti-imperialistiska kampen och kampen för socialismen är en och samma kamp!

TS

Revolutionärt samarbete i södra Latinamerika

»Det är Vietnams väg. Det är den väg folken måste följa. Det är den väg Amerika kommer att följa, med det utmärkande draget att de väpnade grupperna här kommer att kunna bilda någonting liknande Samordningskommittéer (»Juntas de Coordinación») för att försvara yanke imperialismens repressiva uppgifter och underlätta den egna kampen.»

Che Guevara, Meddelande till Trikontinental-konferensen.

NATIONELLA BEFRIELSE-ÖRÖRELSEN (MLN-TUPAMAROS) från Uruguay, **REVOLUTIONÄRA VÄNSTERRÖRELSEN (MIR)** från Chile, **NATIONELLA BEFRIELSE-ARMEN (ELN)** från Bolivia och **FOLKETS REVOLUTIONÄRA ARME (ERP)** från Argentina undertecknar denna deklaration för att klargöra sitt beslut att förena sig i en **REVOLUTIONÄR SAMORDNINGSKOMMITTÉ (»JUNTA DE COORDINACION REVOLUCIONARIA»)**, för arbetarna, fattigbönderna, städernas fattiga, studenter och intellektuella, urinvånare och miljonerna exploaterade arbetare i vårt lidande latinamerikanska fosterland.

Detta viktiga steg är ett resultat av vad som upplevts som en nödvändighet, nämligen nödvändigheten att sammansvetsa våra folk organisatoriskt, att ena de revolutionära krafterna inför den imperialistiska fienden och att effektivt driva den politiska och ideologiska kampen mot den borgerliga nationalismen och mot reformismen.

Detta viktiga steg utgör ett konkret förverkligande av en av de främsta strategiska tankarna hos kommendant Che Guevara, den kontinentala socialistiska revolutionens hjälte, symbol och föregångare. Det är vidare ett viktigt steg för att återuppta våra folks broderliga traditioner från den tid då de kunde förena sina styrkor och som en man bekämpa det förra århundradets förtryckare, de spanska kolonialisterna.

Vår kamp är anti-imperialistisk

Världens folk lever under ett ständigt hot från den mest aggressiva och rovgiriga imperialism som någonsin existerat. De har – icke likgiltigt – bevittnat det folkmord den nordamerikanska imperialismen organiserat och begått mot det hjältemodiga vietnamesiska folket. I detta ojämna krig vars flammor ännu inte utslockat har imperialismen från norr klart och tydligt visat sin krigiska och svekfulla natur. Men detta krig har också – ännu en gång och genom detsamma – påvisat svagheter i det imperialistiska systemet, liksom svagheter i hela dess militära styrka, inför ett folk som är redo att kämpa och besluta att till vilket pris som helst göra sig fritt.

De latinamerikanska folken har uthärdat imperialismens tunga koloniala och neo-koloniala ok från förra århundradet till våra dagar. De har genomlidit upprepade militära interventioner och orättfärdiga krig som antingen genomförts eller understöts av den nordamerikanska armén eller av de multinationella monopolen.

Där återfinns vi plundringen av Mexiko, ockupationen av Puerto Rico, interventionen i Dominikanska Republiken, Playa Girón och många krigshandlingar som vårt Amerika inte

glömmer och aldrig kommer att förlåta.

Och där finns Shell, Esso, Standard Oil, United Fruit, ITT och Mister Rockefellers och Mister Fords pengar. Och CIA som genom Papy Shelton, Mittrione och Siracusa lämnat outplånliga spår av USAs underkuvande och härskande politik gentemot den folkliga rörelsen i Latinamerika.

Latinamerika går mot socialismen

Med den kubanska revolutionens seger den 1 januari 1959 inleds de latinamerikanska folks slutliga marsch mot socialismen, mot det verkliga nationella oberoendet och mot den gemensamma lyckan.

Det är ett rättvist och öppet uppror Latinamerikas exploaterade genomför mot ett barbariskt neokolonialt kapitalistiskt system som införts i slutet av förra århundradet av den nordamerikanska och den europeiska imperialismen, och som med rå styrka, bedrägeri och korruption bemäktigat sig vår kontinent. De fega inhemska bourgeoiserna och deras arméer kunde inte göra heder åt de revolutionära befrielsearmar från våra folks ärorika antikoloniala kamp, då de under ledning av hjältar som Bolívar, San Martín, Artigas och många andra erövrade oberoende, jämlikhet och frihet.

De härskande klasserna försvarade snåla gruppintressen, förenade sig med imperialisterna, samarbetade med dem, underlättade deras ekonomiska penetration och överlämnade i ökad utsträckning kontrollen över vår ekonomi till det utländska kapitalets omätliga glupskhet. Den ekonomiska dominansen förde sedan med sig politisk och kulturell kontroll och underkastelse. Så grundlades det neokoloniala kapitalistiska system som sedan hundra år tillbaka exploaterar, förtrycker och vanställer de arbetande klasserna på vår kontinent.

Från början av seklet började arbetarklassen resa sig mot detta system under socialismens då föga kända fana – oupplösligt förenad med det nationella oberoendets banér – och stödde uppvaknandet bland bönderna, studenterna och allt det friska och revolutionära hos våra folk. Anarkismen, socialismen och kommunismen ledde i sin egenskap av arbetarklassens organiserade rörelser energiskt och heroiskt mobiliseringen av breda massor och utgör därmed outplånliga milstolpar i den revolutionära kampen. César Sandino, den legendariske ledaren och metallarbetaren från Nicaragua, ledde i sitt lilla land en av de mest hjältemodiga av dessa strider, när hans gerillarmé höll de nordamerikanska interventionstrupperna i schack och besegrade dem 1932. Det var under 1930-talet som våra folk över hela kontinenten utvecklade ett fantastiskt massuppsving och höll tillbaka den neokoloniala dominansen den nordamerikanska imperialismen – alla världens folks främsta fiende – tvingat dem alla in i.

Men denna fantastiska massmobilisering kröntes inte med en seger. Den nordamerikanska imperialismens aktiva, direkta eller indirekta, politiska och militära kontrarevolutionära intervention var, tillsammans med anarkismens, de socialistiska strömningarnas och kommunistpartiernas brister, orsakerna till ett övergående nederlag. Huvuddelen av kommunist-

partierna, de mest medvetna, konsekventa och bäst organiserade partierna under denna period, föll undan för reformismen. Några av dem, som det ärorika och i striden prövade Salvadoranska Kommunistpartiet, led allvarliga nederlag med tio- och hundratals martyrer till följd. Därför lämnade massornas mäktiga frammarsch den revolutionära vägen och kom under den borgerliga nationalismens inflytande och ledning, en återvändsgränd för revolutionen, men en intelligent och demagogisk utväg de härskande klasserna funnit för att med bedrägeri förlänga det neokoloniala systemet.

Efter det kubanska folkets storartade seger, som under Fidel Castros och en grupp marxist-leninistiska ledares skickliga och klarsynta ledning lyckades besegra Batistas armé och på Kuba, i imperialismens omedelbara närhet, upprätta den Första Latinamerikanska Socialistiska Staten, förstärktes den revolutionära tron hos kontinentens folk som nu inledde en ny, djup samlad mobilisering.

Med större eller mindre brister gav sig våra folk och deras förtrupper beslutsamt i kast med den anti-imperialistiska kampen för socialismen. Under 1960-talet avlöste stora folkliga strider varandra oavbrutet, våldsamma gerillaslag och mäktiga massuppror. Aprilkriget, det dominikanska folkets allmänna uppror, tvingade fram en direkt intervention från USA som måste sända 30 000 soldater för att genom en massaker kväva denna storartade resning.

Kommendant Ernesto Guevaras legendariska personifierade och symboliserade hela denna period av kamp. Hans hjältemodiga död, liksom hans exemplariska liv och hans klara marxistisk-leninistiska strategiska uppfattning, inleder och upplyser våra folks nya revolutionära uppsving som för var dag växer i styrka och fasthet, som utgår från fabrikena, folket i städerna och på landsbygden och oemotståndligt breder ut sig över hela kontinenten.

Detta är våra folks definitiva uppvaknande. Miljoner och åter miljoner arbetare dras in i striden och går obönhörligen i riktning mot det Andra Oberoendet, mot den slutgiltiga nationella och sociala befrielsen, mot det definitiva avskaffandet av det orättvisa kapitalistiska systemet och mot upprättandet av den revolutionära socialismen.

Kampen om ledningen för massrörelsen

Men den revolutionära vägen är varken enkel eller lätt. Vi måste inte endast motsätta oss imperialismens barbariska ekonomiska och militära styrka. Subtilare fiender och faror lurar i varje ögonblick på de revolutionära styrkorna och deras ansträngningar att effektivt och framgångsrikt genomföra den anti-imperialistiska och antikapitalistiska kampen.

I dag, i den speciella situation den revolutionära processen befinner sig i på kontinenten, måste vi särskilt peka på två teoretiska och praktiska strömningar som på ett mäktigt sätt förenat sig mot latinamerikanernas revolutionära ansträngningar. Det är, för det första, en fiende: den borgerliga nationalismen, och, för det andra, en felaktig uppfattning i det folkliga lägret: reformismen.

Båda strömningarna, som ibland är intimt förenade, söker utnyttja våra folks revolutionära uppsving, ta över ledningen och genomdriva sina felaktiga och egenlyttiga uppfattningar vilka oundvikligen kommer att sluta med att den revolutionära impulsen hålles tillbaka och stoppas. Därför får den omedelbara ideologiska och politiska kamp vi revolutionärer måste föra mot dem en strategisk betydelse. Vi måste motsätta oss dessa strömningar och vinna ledningen över de bredaste massorna för att ge våra folk en konsekvent revolutionär ledning som ståndaktigt, skickligt och effektivt kan föra oss till den slutliga segern.

Den borgerliga nationalismen är en strömning som backas upp av imperialismen. Imperialismen stöder sig på den som en demagogisk variant för att avleda folkens kamp och länka in den på andra banor när det kontrarevolutionära våldet förlorar i effektivitet. Dess sociala kärna utgöres av den pro-imperialistiska bourgeoisie, eller ett embryo till denna, som söker göra sig måttlöst rik genom att konkurrera om imperialismens gunst med oligarkin och den traditionella bourgeoisie. Därvid använder den sig av knepet att presentera sig som brandsoldater mot den revolutionära leden, med folkligt inflytande och förhandlingsstyrka inför massornas mobilisering. I dess förrädiska politik förfäktar den i ord antiimperialism och söker förvirra massorna med den nationalistiska tes som ligger den närmast om hjärtat: den tredje ståndpunkten. Men i själva verket är den inte antiimperialistisk, utan inlåter sig på nya och subtilare former för ekonomisk penetration från utlandet.

Reformismen däremot är en strömning som slagit rot inom det arbetande folket. Den återspeglar den rädsla småborgerliga sektorer och arbetararistokratin känner inför en uppgörelse. Den utmärkes av att i praktiken kategoriskt avvisa det rätta och nödvändiga revolutionära våldet som grundläggande kampmetod för att överta makten, och överger därmed den marxistiska uppfattningen om klasskampen. Reformismen sprider skadliga pascifistiska och liberala tankar bland massorna, förskönar den nationella bourgeoisie och de kontrarevolutionära arméerna, med vilka de ständigt söker alliera sig, och överdriver parlamentarismens och legalitetens betydelse. Ett av dess vanligaste argument, att det är nödvändigt att undvika våld och förena sig med bourgeoisie och de »patriotiska militärerna» för att söka en fredlig väg som skulle spara massorna blodsutgiutelser på deras väg mot socialismen, har ohjälpligt och smärtsamt tillbakavisats i praktiken. Där reformismen genomdrivit sin försonande och pacifistiska politik har de fiendliga klasserna och deras arméer genomfört de största massakrerna mot folket. Närheten till det chilenska exemplet med fler än 20 000 mördade arbetande män och kvinnor fritar oss från längre kommentarer.

Mot den borgerliga nationalismen, reformismen och andra strömningar av mindre betydelse, och i ständig ideologisk och politisk kamp med dem, reser sig den väpnade polen, den revolutionära linje som för varje dag växer sig starkare bland massorna, utsträcker sitt inflytande, förbättrar sin politiska och militära styrka och allt mer blir ett verkligt alternativ för det nationella oberoendet och socialismen.

Det är just för att bidra till stärkandet av denna revolutionära linje i kontinental skala som de fyra organisationer som undertecknat denna deklaration har beslutat att bilda en Revolutionär Samordningskommitté. Vi kallar hela Latinamerikas revolutionära förtrupp för ar-

betarna och folket att organisera sig och kämpa tillsammans kring denna kommitté, liksom kring var och en av de nationella organisationerna.

Detta innebär naturligtvis att dörrarna till denna Samordningskommitté står öppna för de revolutionära organisationerna i de olika latinamerikanska länderna.

Våra organisationers erfarenhet

MLN Tupamaros, Revolutionära Vänsterrörelsen (MIR), Nationella Befrielsearmén (ELN) och Folkets Revolutionära Armé (ERP) har under loppet av sin patriotiska och revolutionära kamp insett nödvändigheten av att förena sig. De har genom sin egen erfarenhet sträckt sin internationalistiska uppfattning och förstått att vi mot den enade och organiserade imperialistiska och kapitalistiska fienden måste ställa våra folks mest jämhårda och intima enhet.

Förenade genom likheten i våra strider och i vår linje har de fyra organisationerna först upprättat broderliga band och under en process gått från ett utbyte av erfarenheter till ett allt aktivare ömsesidigt samarbete till dess att vi i dag tar detta betydande steg som påskyndar den samordning och det samarbete som utan någon som helst tvekan kommer att resultera i en större praktisk effektivitet i den förbittrade kamp våra folk för mot den grymme gemensamma fienden.

En djupare utveckling av våra organisationer och ett förstärkande av deras internationalistiska teori och praktik kommer att möjliggöra ett bättre utnyttjande av våra folks inneboende krafter för att bygga upp en mäktig revolutionär styrka i stånd att slutgiltigt besegra den imperialistiska och kapitalistiska reaktionen, krossa de kontrarevolutionära arméerna, driva ut den nordamerikanska och den europeiska imperialismen från den latinamerikanska jorden, land för land, och i vart och ett av våra länder inleda uppbyggandet av socialismen för att i morgon uppnå den mest fullständiga enheten i Latinamerika.

Det kommer inte att bli lätt att genomföra denna heliga målsättning. Imperialismens grymhet och dess styrka kommer, som kommandant Guevara påpekat, att nödvändiggöra ett blodigt och långvarigt krig som kommer att göra den latinamerikanska kontinenten till världens andra eller tredje Vietnam. Men genom att följa det heroiska vietnamesiska folkets ärorika exempel kommer vi latinamerikanska arbetare att kunna kämpa utan uppehåll och med ökande effektivitet. Genom att i hela dess intensitet utveckla massornas oöverbinnerliga energi kommer vi att krossa den nordamerikanska imperialismen och dess agenter, erövra vår lycka och på ett mäktigt sätt bidra till det slutliga tillintetgörandet av den internationella arbetarklassens, socialismen och alla världens folks främsta fiende.

Vårt program

Vi är förenade av uppfattningen att det i Latinamerika inte gives någon annan möjlig strategi än den revolutionära krigets strategi. Att detta revolutionära krig utgör en komplicerad process av väpnad och icke-väpnad, fredlig och våldsam masskamp i vilken alla kampformer harmoniskt utvecklas och löper samman kring den väpnade kampen. Att det för en framgångsrik utveckling av hela det revolutionära krigets process, är nödvändigt att mobilisera hela folket under det revolutionära proletariats ledning. Att krigets proletära ledning utövas av ett kämpande marxistiskt-leninistiskt parti av proletär natur, i stånd att centralisera och leda och som i en enda kraft förenar alla

sidor av den folkliga kampen och garanterar en strategiskt riktig ledning. Att det under det Proletära Partiets ledning är nödvändigt att bygga upp en mäktig folkarmé, de revolutionära styrkornas kärna av stål, som, i det den utvecklas från det lilla till det större och intimt förbunden med och närd av massorna, kan resa sig som en ogenomtränglig mur mot vilken reaktionärernas alla militära avsikter kommer att splittras och som kommer att vara i stånd att materiellt säkra de kontrarevolutionära arméernas totala förintelse. Att det likaledes är nödvändigt att bygga upp en bred folklig arbetarfront med massornas stöd som kan mobilisera hela det progressiva och revolutionära folket, de olika folkliga partierna, fackföreningarna och övriga liknande organisationer, med ett ord, de bredaste massorna vars kamp löper jämsides och i varje ögonblick och strategiskt sammanfaller med folkarméns militära aktioner och med det proletära partiets underjordiska politiska arbete.

Den väpnade kampen är den främsta faktorn för polariseringen, agitationen och, slutligen, fiendens nederlag, enda möjligheten till seger. Det innebär inte att man inte skall använda sig av alla möjliga organisations- och kampformer, de legala och de underjordiska, de fredliga och de våldsamma, ekonomiska och politiska. Dessa sammanlöper alla med större effektivitet i den väpnade kampen enligt varje områdes och varje lands särskilda förhållanden.

Kampens kontinentala karaktär bestäms huvudsakligen av närvaron av en gemensam fiende. Den nordamerikanska imperialismen har utarbetat en internationell strategi för att hålla tillbaka den socialistiska revolutionen i Latinamerika. Inrättandet av fascistregimer i länder där en stigande massrörelse hotar oligarkiernas makts stabilitet är inte en slump. Mot imperialismens internationella strategi svarar revolutionärernas kontinentala strategi.

Den väg vi måste tillryggalägga i kampen är inte kort. Den internationella bourgeoisie är redo att på vilket sätt som helst förhindra revolutionen, även om det skulle vara i ett enda land. Den förfogar över alla officiella och inofficiella media och allt krigsmateriel och kommer att använda dem mot folket. Därför är vårt revolutionära krig i sina inledande skeden ett utnöttningskrig till dess att en folkarmé bildas som i styrka överträffar fiendens. Denna process är långsam men den utgör paradoxalt nog den kortaste och minst kostsamma vägen för att uppnå de fattiga klassernas strategiska mål.

Latinamerikas folk:

Till vapen!

Vi upplever avgörande stunder för vår historia. Medvetna om detta kallar MLN-Tupamaros, Revolutionära Vänsterrörelsen (MIR), Nationella Befrielsearmén (ELN) och Folkets Revolutionära Armé (ERP) de latinamerikanska exploaterade arbetarna, arbetarklassen, fattigbönderna, städernas fattiga, studenter och intellektuella, revolutionära kristna och alla de som kommer från de utsugande klasserna och är redo att samarbeta för folkets rättvisa sak, att beslutsamt ta upp vapnen och att införliva sig med den revolutionära antiimperialistiska kamp för socialismen som redan inletts på vår kontinent under kommandant Guevaras baner och exempel.

FRIHET ELLER DÖD! (MLN-TUPAMAROS)
ATT SEGRA ELLER DÖ FÖR ARGENTINA!
(ERP)

FOSTERLANDET ELLER DÖDEN – VI
SKALL SEGRA! (MIR)

SEGER ELLER DÖD! (ELN)

